

ÅRSRAPPORT 2023

Årsberetning	2
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Endring i egenkapital	15
Kontantstrømoppstilling	16
Noter til regnskapet	
Note 1 Generell informasjon	17
Note 2 Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper	17
Note 3 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	24
Note 4 Segmenter	25
Resultatregnskapet	
Note 5 Netto renteinntekter	26
Note 6 Netto andre driftsinntekter	26
Note 7 Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	27
Note 8 Lønn og andre personalkostnader inkl pensjonsforpliktelser	27
Note 9 Antall ansatte/årsverk	29
Note 10 Driftskostnader	29
Note 11 Tap på utlån og garantier mv.	30
Note 12 Skattekostnad	36
Eiendeler	
Note 13 Klassifikasjon av finansielle instrumenter	37
Note 14 Finansielle instrumenter til virkelig verdi	38
Note 15 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost	39
Note 16 Engasjement fordelt på sektor, næring og geografi	40
Note 17 Kredittforringede engasjementer	42
Note 18 Aksjer og egenkapitalbevis	43
Note 19 Andre immaterielle eiendeler	44
Note 20 Varige driftsmidler	44
Gjeld og forpliktelser	
Note 21 Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	46
Note 22 Innskudd fra kunder	46
Note 23 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	47
Note 24 Annen gjeld	48
Note 25 Finansielle garantier og pantsettelse mv.	48
Opplysninger om risikoforhold	
Note 26 Risikostyring og kapitaldekning	50
Note 27 Kredittrisiko	53
Note 28 Renterisiko	56
Note 29 Valutarisiko	57
Note 30 Likviditetsrisiko	57
Note 31 Andre risikoforhold	59
Øvrige opplysninger	
Note 32 Andre forpliktelser	60
Note 33 Godtgjørelse og lignende	60
Nøkkeltall	62
Uavhengig revisors beretning	64

Årsberetning 2023

Spareskillingsbanken er en lokal og samfunnsengasjert sparebank for personmarkedet samt små- og mellomstore bedrifter i Kristiansandsregionen.

Økonomiske rammebetingelser

Internasjonal uro og krig i våre nærområder har påvirket norsk og internasjonal økonomi også i 2023. Den økonomiske veksten i EU har vært svak, og langt svakere enn utviklingen i USA. Her hjemme har den økonomiske utviklingen samlet sett vært ganske flat, men bildet er sammensatt. Fortsatt høy prisvekst, raskt økende rentenivå, redusert privatforbruk og lav boligbygging har dempet veksten, mens næringsinvesteringene fortsatt er høye og bidrar til å holde aktiviteten oppe. Arbeidsledigheten holdt seg lav gjennom 2023, men økte gradvis gjennom året. Mot slutten av 2023 flatet også veksten i sysselsettingen ut.

BNP for Fastlands-Norge målt i faste priser avtok gjennom 2023 og endte på 0,7 prosent, ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall fra SSB. Det er svakere enn normalt.

For å få kontroll på den høye prisveksten som har preget økonomien både nasjonalt og blant våre handelspartnere de siste par årene satte Norges Bank opp styringsrenten seks ganger i 2023, til 4,5 prosent. I 2023 endte inflasjonen på 4,8 prosent, godt over Norges Banks inflasjonsmål på 2,0 prosent.

Renteøkningene har ført til betydelig lavere gjeldsvekst hos både bedrifter og husholdninger. Tall fra SSB viser at 12-måneders kredittvekst til publikum har falt til 3,4 prosent ved utgangen av 2023. Samtidig viser Norges Banks utlånsundersøkelse for fjerde kvartal at etterspørselen etter boliglån avtar.

Høyere priser og økte renter har dempet forbruket og redusert kjøpekraften i husholdningene, også når det tas hensyn til en gjennomsnittlig årslønnsvekst på 5,3 prosent i 2023. Husholdningenes reduserte kjøpekraft reflekteres også i Finans Norges Forventningsbarometer som viste at husholdningene har svært lave forventninger knyttet til landets økonomi, og i liten grad forventer å gjøre store anskaffelser fremover. Husholdningens boliginvesteringer falt med 28 milliarder kroner i 2023. Det er det største fallet som er målt siden bankkrisen på 1980- og 1990-tallet. Også i nyboligmarkedet må vi tilbake til bankkrisen for å finne like svak utvikling som i 2023.

Boligprisene steg betydelig i perioden 2020 til 2021, særlig drevet av et svært lavt rentenivå og gode statlige støtteordninger til næringslivet gjennom koronapandemien. Fra høsten 2022 kom det et omslag i boligmarkedet med fallende boligpriser. For året 2023 sett under ett økte prisene i landet med 0,5 prosent, mens prisutviklingen for boliger i Kristiansand viste en årsvekst på 5,4 %. Statistisk sentralbyrå anslår i deres siste Økonomiske analyser at stigende realrenter og svak utvikling i husholdningenes disponible realinntekter fortsatt vil bidra til å trekke realboligprisene ned. Samtidig peker SSB på at lavere boliginvesteringer isolert sett vil bremse fallet i boligprisene på lengre sikt.

Arbeidsmarkedet har vært stramt også i 2023. Sysselsettingsveksten har vært sterk etter pandemien, men flatet ut mot slutten av året. Arbeidsledigheten har holdt seg svært lav i Kristiansand, og var ved utgangen av året 1,9 % av arbeidsstyrken.

I 2023 svekket kronen seg mot euro og amerikanske dollar, slik den også gjorde i 2022. Eksportrelatert industri har tjent på svak kronekurs, mens andre næringer, som bygg og anlegg, har opplevd betydelig redusert aktivitet som følge av lavere etterspørsel og høyere priser. Økte petroleumsinvesteringer har ført til økt aktivitet innen oljerelatert virksomhet.

Spareskillingsbanken 2023

Spareskillingsbanken kan vise til god vekst og et godt driftsresultat for 2023. Bankens soliditet og høye kapitaldekning er opprettholdt gjennom året. Banken opplever fortsatt vekst og økt tilgang på nye kunder. Sammen med et høyt aktivitetsnivå bidro årets resultat til at banken i 2023 styrket sin rolle som en konkurransedyktig leverandør av bank- og finanstjenester i Kristiansandsregionen.

Sammen med syv andre sparebanker på Sør- og Vestlandet deltar banken aktivt i De Samarbeidende Sparebanker (DSS). Dette samarbeidet bidrar til å styrke bankens konkurransekraft gjennom felles forretningsutvikling og innkjøpsavtaler innen sentrale virksomhetsområder. Gjennom DSS har banken en avtale med TietoEVERY om leveranse av bankløsninger og drift av bankens IT-plattform. Samarbeidsavtalen sikrer banken tilgang til nye, innovative og fremtidsrettede løsninger.

Vipps er gjennom fusjonen med danske MobilePay Nordens største aktør innen betaling og identifisering. Bankens eierskap i Balder Betaling AS gir indirekte medeierskap i Vipps og derved tilgang til enkle, sikre og kostnadseffektive alternativer for både brukere og

kunder, samtidig som det sikrer banken større innovasjonskraft til fremtidsrettede løsninger.

Bankens medeierskap i selskapene Frende Forsikring, Norne Securities, Brage Finans og Verd Boligkreditt bidrar til å forsterke bankens konkurranseevne og sikrer våre kunder tilgang til konkurransedyktige tjenester og produkter. Det bemerkes særskilt at LOKALBANK-alliansens inntreden i boligkreditselskapet Verd Boligkreditt har styrket dette selskapets rolle som boligkredittforetak for eierbankene. Totalt eies nå Verd Boligkreditt av 18 banker med god geografisk spredning over hele Norge. Dette gir et godt grunnlag for vekst og videre utvikling av dette selskapet. Som eier og distributør av Frende Forsikring er bankens bedrifts- og personkunder sikret gode og konkurransedyktige forsikringsprodukter innenfor skade- og personforsikring. På tross av fortsatt god vekst, førte mye ekstremvær til svakere resultater i Frende Forsikring i 2023. Gjennom Norne Securities tilbys våre kunder en moderne spareplattform for fondsprodukter. Medeierskapet i Brage Finans bidrar til å styrke bankens produktspekter i form av finansierings- og leasingprodukter til kunder. Selskapet leverte solid vekst og historisk høye resultater i 2023.

Banken har deltatt i etableringen av Frendegruppen som er et samarbeidsselskap mellom 23 sterke sparebanker og finansforetak som samarbeider innen områder som styrker foretakenes selvstendighet. Gruppens medlemmer forenes i ønsket om stor valgfrihet i samarbeidsform og samarbeidsområde, og i målet om å bygge sterke kompetansemiljø lokalt. Frendegruppen består av eierbanker og -foretak i ulike produktselskaper under Frende-paraplyen. Formålet til Frendegruppen er å koordinere og utvikle samarbeidet mellom de deltakende bankene, representere bankene på utvalgte områder samt synliggjøre samarbeidsmodellen som et attraktivt alternativ til tettere integrerte allianser. Selskapet skal også utvikle fremtidige samarbeidsområder.

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir en rettvise oversikt over virksomheten i 2023 og bankens stilling ved årsskiftet. Bruk av estimater medfører imidlertid at det kan knyttes noe usikkerhet til nedskrivninger på bankens utlån. Seks rentehevinger fra Norges Bank i 2023 har bidratt til å styrke bankens rentemarginer. Årets resultat er noe i overkant av de prognosene som ble utarbeidet ved inngangen til regnskapsåret.

Det er ikke inntruffet forhold etter utløpet av regnskapsåret som er av vesentlig betydning for banken ut over det som kommer frem av årsoppgjøret.

Årsregnskapet er lagt fram med forutsetning om fortsatt drift, og bankens styre mener forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital ved utgangen av året er 11 655,4 mill. kr (mot 11 055,0 mill. kr året før), en økning på 600,4 mill. kr eller 5,4 %.

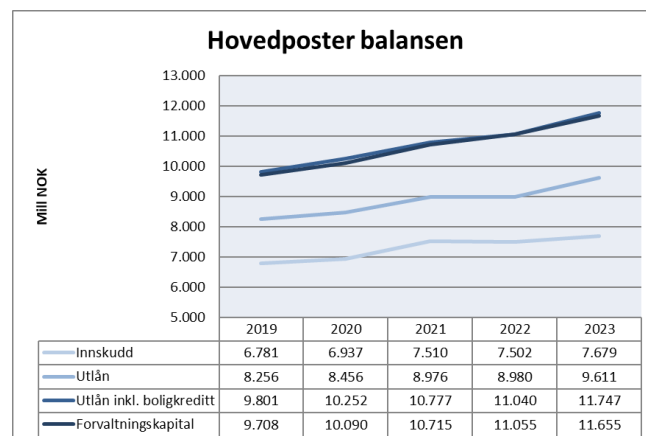
Innskudd

Innskudd fra og gjeld til kunder er nå 7 679,1 mill. kr (7 502,2), en økning på 176,9 mill. kr eller 2,4 %. Innskudd fra kunder utgjør ved årsskiftet 79,6 % (83,3) av bankens brutto utlån.

Utlån

Utlån til kunder er nå 9 611,1 mill. kr (8 979,8), en økning på 631,3 mill. kr. eller 7,0 %. I tillegg til utlånsøkningen i bankens regnskap har banken i løpet av året økt overføringen av boliglån til Verd Boligkreditt med 75,3 mill. kr. Samlet volum på bankens utlånsportefølje i Verd Boligkreditt er ved årsskiftet 2 135,7 (2 060,4) mill. kr. Inkludert overføring til Verd Boligkreditt har banken i 2023 en samlet vekst i brutto utlån på 706,5 mill. kr eller 6,5 %.

Bankens utlån er ved årsskiftet fordelt med 79,4 % (80,0) i personmarkedet og 20,6 % (20,0) i bedriftsmarkedet.

Kontantstrøm

Bankens likviditetsbeholdning utgjorde ved årsskiftet 177,8 mill. kr (340,8).

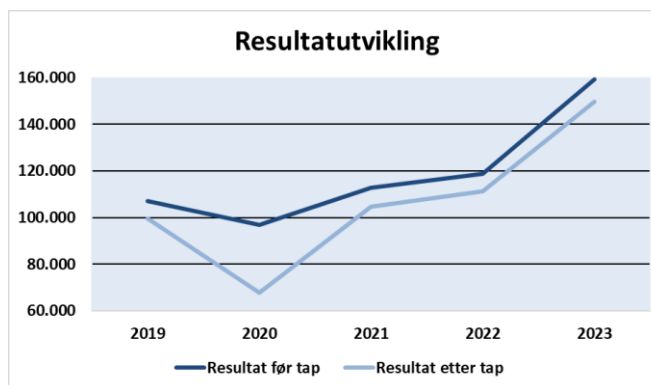
Banken hadde i 2023 god vekst på utlånssiden. Det gjenspeiles i netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på -430,5 mill. kr. Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter er for 2023 på kr 283,6 mill. kr. Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er på -16,0 mill. kr.

Resultatregnskapet

Netto renteinntekter utgjør ved årsskiftet 225,0 mill. kr (181,4), en økning på 43,6 mill. kr. Økningen skyldes vekst i kombinasjon med økte rentemarginer. Netto renteinntekter utgjør 2,00 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (1,67), en økning på 0,33 %-poeng.

Netto andre inntekter utgjør 58,1 mill. kr (44,6) eller 0,52 % (0,41), en økning på 13,5 mill. kr. Posten påvirkes positivt av vesentlige høyere verdiendringer på finansielle investeringer enn i 2022.

Sum driftskostnader utgjør 123,7 mill. kr (107,2) eller 1,10 % (0,99), en økning på 16,5 mill. kr. Økningen skyldes i hovedsak økt bemanning og personalkostnader samt kostnader knyttet til renovering av bankens lokaler. Driftskostnader i % av driftsinntekter (eksklusiv verdipapirer) utgjør 46,3 % mot 47,6 % i samme periode året før.

Bokførte tapskostnader er på 9,6 mill. kr (7,5), eller 0,09 % (0,07). Posten består av økte nedskrivinger og avsetninger på bankens utlånsportefølje.

For 2023 er resultat før skatt 149,8 mill. kr (111,3). Dette utgjør en økning på 38,5 mill. kr. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør resultatet 1,33 % (1,02).

Resultatet for regnskapsåret etter skatt utgjorde 117,2 mill. kr. (87,5) som styret foreslår disponert som følger (beløp i hele 1.000):

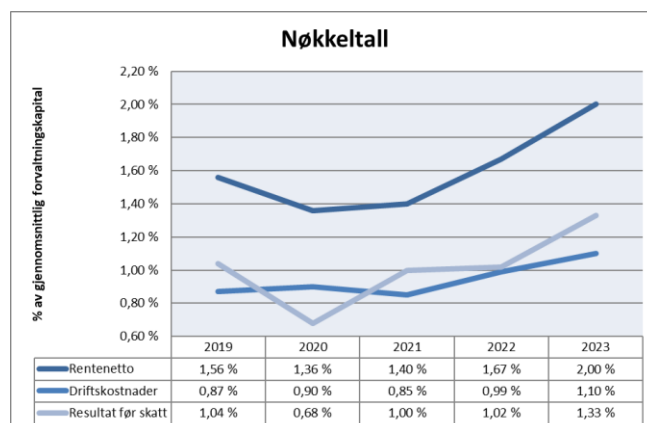
	Kr.
Gaver	11 700
Bankens egenkapital	105 542
Sum disponert	117 242

Egenkapital

Pr. 31.12.23 er bankens egenkapital 1 570,0 mill. kr (1 455,9). Bankens egenkapital målt mot bokført forvaltningskapital utgjør 13,5 % (13,2).

Soliditet

Bankens ansvarlige kapital består kun av ren kjernekapital. Som det fremgår av note 26 er beregnet kapitaldekningsprosent 25,6 % (26,5). Dette er godt over både fastsatte myndighetskrav og bankens interne kapitalkrav. Banken mottok i begynnelsen av juli et nytt pilar 2-krav fra Finanstilsynet. Det nye kravet på 2,5 % gjaldt med virkning fra 30. juni 2023. Konsolidert kapitaldekning (inkl. Verd Boligkreditt og Brage Finans) er 24,0 % (24,5).

Virksomhetsstyring

Bankens prinsipper for virksomhetsstyring bygger på Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES). Banken tilpasser seg nevnte rammeverk så langt det passer. Bankens prinsipper og policy skal sikre at virksomhetsstyringen er i tråd med allmenne, anerkjente oppfatninger og standarder, samt lover og forskrifter. Videre skal virksomhetsstyringen sikre et godt samspill mellom långivere, ansatte, kunder, styrende organer og bankens ledelse. Det er styrets oppfatning at bankens virksomhetsstyring er tilfredsstillende og i god overensstemmelse med fastsatte prinsipper og retningslinjer.

Styret har i løpet av 2023 avholdt 11 møter. Oppfølging av bankens drift, strategi, risiko- og kapitalstyring, anti-hvitvask, markedsmuligheter og endringer i rammebetingelser har vært styrets fokusområder gjennom året. Styret har en årsplan for sitt arbeid, og legger vekt på å sikre tilstrekkelig kunnskap og kompetanse blant styrets medlemmer.

Ledelsen i banken foretar årlig en vurdering av risiko og internkontroll, og det blir gjort løpende registreringer av eventuelle operasjonelle hendelser som kan medføre driftsavvik og/eller tap. Bankens kapital- og risikostrategi er behandlet av styret, og oppfølging av identifiserte risikoområder og eventuelle vesentlige kontrollavvik som gjelder bankens regnskapsrapportering, er omfattet av bankens system for

risikostyring og internkontroll, herunder periodisk rapportering til styret.

Risikostyring

Risikostyring i Spareskillingsbanken skal sikre at risikoeksponeringen til enhver tid er kjent og innenfor rammer vedtatt av styret. Risikostyringen skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse samt bidra til å sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Styret har vedtatt «Prinsipper for risikostyring og internkontroll». Dokumentet definerer det overordnede rammeverket for risikostyring og internkontroll, herunder styring av de ulike risikokategoriene som følger.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulik gjensstående rentebindingstid. Banken har ved årsskiftet 560,9 mill. kr i fastrenteinnskudd fra kunder. Banken har ingen utlån med fastrente til kunder. Fastrenteinnskuddene har en gjenværende bindingstid på inntil tolv måneder.

Renteendring i markedet vil påvirke bankens rentemargin positivt ved stigende rente og negativt ved fallende rente. I en normal markedssituasjon vil renteendring likevel ikke påvirke rentemarginen i stor grad ettersom banken i det alt vesentlige vil kunne foreta parallelle skift i rentenivået på innskudd og utlån.

Da Norges Bank satte ned styringsrenten til null prosent under pandemien i 2020, la det press på bankens rentemargin. I alt fjorten rentehevinger fra september 2021 har bidratt positivt til bankens margin.

Bankens obligasjonslån løper med flytende NIBOR-baserte 3 måneders renteavtaler, noe som gir en begrenset renterisiko.

Renterisikoen på bankens obligasjonsbeholdning gjenspeiler beholdningens gjenværende løpetid og tidspunkt for neste renteendring. Bankens verdipapirbeholdning har flytende rente og dette medfører normalt lav renterisiko. Renterisiko på obligasjonsbeholdningen følges regelmessig opp av styret.

Bankens renterisiko vurderes å være lav.

Spreadrisiko

Spreadrisiko defineres som risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner, sertifikater og eventuelle kredittderivater som følge av endringer i kredittspreader.

Bokført verdi av bankens beholdning av rentebærende verdipapirer utgjør 1 258,2 mill. kr. (1 162,6).

Beholdningen består primært av likviditetsplasseringer i obligasjoner med fortrinnsrett og obligasjoner i foretak med høy kredittrating, samt verdipapirfond.

Bankens spreadrisiko vurderes å være moderat.

Valutarisiko

Valutarisiko er definert som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til valutaplasseringer.

Banken har ordinær reisevaluta til en omregnet verdi av 1,7 mill. kr som beholdning i regnskapet. Det er ikke stillet lånegarantier for valutalån. Banken er ikke finansiert med eller har inntekter i valuta.

Bankens valutarisiko vurderes å være lav.

Aksjekursrisiko

Aksjekursrisiko defineres som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter.

Banken har aksjer og andre egenkapitalinstrumenter til en bokført verdi på 345,3 (319,5) mill. kr. Av dette utgjør 309,8 mill. strategiske eierandeler. Endringen skyldes delvis verdiøkninger i porteføljen og delvis økte investeringer. Banken driver ikke handel med aksjer og egenkapitalbevis i vesentlig grad.

Bankens aksjekursrisiko vurderes å være moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri forpliktelser og/eller ikke evner å finansiere økning i eiendeler, herunder ønsket vekst, uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av økte finansieringskostnader.

Styret har høy fokus på bankens likviditet og likviditetssammensetning for å være best mulig rustet for å tilfredsstille gjeldende krav. Ved årsskiftet har banken innlån fra obligasjonsmarkedet på 2 346,7 mill. kr. Forfallsdato på innlånene er fordelt over de neste årene, med en samlet vektet gjennomsnittlig restløpetid på 2,1 år. Bankens innskuddsdekning er ved årsskiftet 79,6 % av brutto utlån.

Det utføres jevnlige analyser for å synliggjøre bankens evne til å dekke løpende likviditetsbehov også under ulike stress-scenarier. Bankens likviditetsverdier har gjennom året ligget godt over interne og eksterne måltall. Likviditetsreserven (LCR) utgjorde ved årsskiftet

164 % (206). Indikatoren for langsiktig, stabil finansiering (NFSR) utgjorde 147 % (146).

Banken har opprettholdt trekkrettigheten i DNB på 150,0 mill. kr. I tillegg har banken mulighet til å overføre ytterligere deler av utlånsporteføljen til Verd Boligkreditt.

Bankens likviditetsrisiko vurderes å være moderat.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne eller vilje til å overholde sine forpliktelser, og at stilte sikkerheter ikke dekker utestående fordringer.

Personkundemarkedet og mindre næringsbedrifter er bankens primære satsningsområder, og banken har kun et begrenset antall store enkeltengasjementer. Som grunnlag for analyse og overvåking av kvaliteten i kredittporteføljen blir alle engasjementene risikoklassifisert. Ved innvilgelse av lån legges det stor vekt på kundens tilbakebetalingsevne, adferd, samt stillet sikkerhet. Styret har gitt retningslinjer og fullmakter for innvilgelse av lån.

Styret gjennomgår løpende nye lån fordelt på risikoklasser og størrelsen på kundens samlede engasjement. Misligholdte engasjement samt de mest risikoutsatte engasjementene blir jevnlig rapportert til styret. Utlånene er fordelt på en slik måte at bransjerisiko anses som relativt lav. I henhold til misligholds- og risikoklassifiseringsrapporter har banken kun en moderat risiko for tapsføringer av vesentlig betydning på sine engasjementer. 79,4 % av bankens utlån er til personkundemarkedet, og boliglån vil fortsatt være hovedproduktet i bankens utlånsportefølje.

Pr. 31.12.23 utgjør netto kredittforringede engasjementer 61,6 mill. kr mot 48,8 mill. kr på samme tid i året før. Samlede nedskrivninger på kredittforringede engasjementer gir en avsetningsgrad på 16,0 % (11,9 %). De underliggende sikkerheter knyttet til engasjementene vurderes å være tilfredsstillende.

Fortsatt usikkerhet som følge av den økonomiske utviklingen gjør at banken er forberedt på at tap og mislighold på lån kan øke, men vurderer risikoen for slike økninger som moderat.

Obligasjonsbeholdningen er plassert i offentlige papirer samt i industri- og finansforetak. Kredittrisikoen for bankens obligasjonsbeholdning anses å være lav.

Banken har i de senere årene hatt en jevn og sunn vekst. Det er for tiden ikke planer om å endre bankens kredittrisikoprofil.

Bankens samlede kredittrisiko vurderes å være moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Det er etablert et hensiktsmessig kontrollmiljø med tilhørende rutiner for styring av operasjonell risiko. Videre er det i henhold til fastlagt strategi etablert målsettinger og rutiner for identifisering av hendelser, risikovurdering samt håndtering av risiko. Det er etablert rutiner for utøvelse av kontrollaktiviteter samt oppfølging ved eventuelle avvik. For de vesentlige risikoområdene er det utarbeidet beredskaps- og kontinuitetsplaner.

Vesentlige risikoområder innenfor operasjonell risiko:

- IKT
- Utkontraktering
- Adferdsrisiko og personvern
- Antihvitvask og terrorfinansiering
- ESG

Det er etablert egne rutiner for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Risikoområdet har høyt fokus i banken og risikoanalyse samt rutiner er forankret i bankens styre. Banken har gjennom 2023 gjennomført ytterligere tiltak for å styrke bankens oppfølging og arbeid for å motvirke hvitvasking.

RSM Norge AS er engasjert som bankens internrevisor. Internrevisjonen skal utøve en uavhengig og objektiv rådgivnings- og bekreftelsesfunksjon. RSM benytter en systematisk og strukturert metode for å evaluere og forbedre effektiviteten samt hensiktsmessigheten av bankens prosesser for styring, risikohåndtering og internkontroll.

Det er styrets vurdering at bankens metodikk og kontrollsystemer er hensiktsmessige og tilstrekkelige for å ha kontroll på operasjonell risiko.

Bankens samlede operasjonelle risiko vurderes å være lav til moderat.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om risiko knyttet til klimaendringer som kan føre til økt kredittrisiko og finansielle tap for banken. Banken anser både fysisk- og overgangsrisiko i utlånsporteføljen og finansielle plasseringer som høyst

relevante. Fysisk risiko kan ha finansielle implikasjoner for virksomheter gjennom direkte skade på eiendeler og ha indirekte virkninger gjennom forstyrrelser av verdikjeden. Overgangsrisiko innebærer varierende grad av finansiell og omdømmerisiko for virksomheter i overgang til et lavutslippssamfunn.

Vurdering av bærekraft og klimarisiko er blitt en integrert del av bankens kredittprosess.

Banken ønsker å opptre ansvarlig i forhold til klima og miljø. Banken vil fremme bruk av miljøvennlige produkter i egen drift så langt dette lar seg gjøre.

Bankens forurensing av det ytre miljø vil stort sett være av indirekte karakter bl.a. ved kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruksgjenstander samt ved oppvarming, kloakk og avfallshåndtering. Banken anser at dette kun minimalt bidrar til forurensing av det ytre miljø. Banken har heller ingen pålegg fra offentlige myndigheter som ikke er etterkommet.

Samfunnsansvar

Bankens samfunnsansvar tar utgangspunkt i vår forretningside:

Vi er en samfunnsengasjert og lokal sparebank.

Idégrunnet etterleves i det daglige gjennom våre kjerneverdier: Engasjert, Kompetent, Tilgjengelig og Effektiv. På dette grunnlaget skal banken bidra til utfoldelse, vekst og overskudd for innbyggerne, bedriftene og lokalsamfunnet. Banken legger stor vekt på ærlighet og åpenhet i sin virksomhet. Vi har høye krav til etisk standard som er regulert i våre interne retningslinjer. Banken ønsker fortsatt å styrke sitt arbeid med å utvikle rutiner og retningslinjer for å bevisstgjøre bankens rolle knyttet til samfunnsansvar.

Banken for byen

Som byens lokale sparebank tar vi vårt samfunnsansvar på alvor. Lokalsamfunnet skal ha avkastning på samfunnskapitalen som er opparbeidet gjennom bankens overskudd. Banken har de senere årene lagt stor vekt på rollen som bidragsyter til positive tiltak i våre nærområder.

Gjennom sitt samfunnsengasjement ønsker banken å bidra til positiv vekst og utvikling i vårt lokalsamfunn. Bankens gavefond, Skillingsfondet, har i flere år bidratt med betydelige beløp til allmennnyttige formål i bankens markedsområde. Av resultatet for 2023 er det avsatt

11,7 mill. kr. til små og store arrangementer og andre samfunnsnyttige tiltak mens det for 2022 ble avsatt 6,1 mill. kr. til allmennnyttige formål.

Gjennom ordinære tildelinger har i overkant av 60 ulike lag og foreninger i 2023 mottatt støtte fra Skillingsfondet i størrelsesorden fra kr. 10.000 til kr. 300.000.

I samarbeid med Næringsforeningen i Kristiansand har banken også i 2023 gjennomført en bærekraftundersøkelse blant bedriftene på Agder. Formålet er å sette søkelys på bærekraft som integrert del av bedriftenes virksomhet, samt måle modenheten for bærekraftarbeidet i næringslivet.

I tillegg til gaveutdeling bidrar banken gjennom sponsorkraftvirksomheten med betydelige årlige beløp til lag og foreninger i bankens markedsområde. Banken bidrar også med støtte til ulike typer kulturarrangementer.

I tillegg til ordinære tildelinger fra Skillingsfondet har banken i 2023 styrket innsatsen som aktiv samfunnsbygger ved å bidra til følgende prosjekter:

Geitmyra Matkultursenter

Omgjøring av parkeringsplass på Odderøya til en opplevelseshage – en fargerik og spiselig møteplass for læring om matproduksjon, matlaging og bærekraft. Geitmyra jobber for matglede, folkehelse og bærekraft og har som mål å lære barn i Norge å bli glad i mat som gjør dem godt.

Spareskillingsbanken har i 2023 gitt tilsagn på 1,5 mill. kr. til etablering av Opplevelseshagen på Odderøya.

Vest-Agder museum

I forbindelse med etablering av nytt fylkesmuseum på Odderøya skal det tilrettelegges for en permanent by- og lokalhistorisk utstilling. Utstillingen vil formidle byens historie og historiene til noen av menneskene som har opplevd ulike deler av byens utvikling.

Spareskillingsbanken har i 2023 gitt tilsagn på 3,0 mill. kr. til etablering av by- og regionhistorisk utstilling ved ferdigstillelse av nytt fylkesmuseum på Odderøya.

Hopeful

Hopeful er en livssynsnøytral organisasjon. De arbeider med utsatt ungdom i alderen 14 – 25 år som ønsker en varig livsendring: «Vi stiller krav fordi vi bryr oss». Hopeful tilbyr selv ungdommen en rekke mestringsarenaer og er blant annet godkjent lærebedrift i salgsfaget. Ungdommen følges opp etter «Hopefulmodellen – Supported Employment» som stiller en rekke krav og der målet alltid er arbeid og/eller videre skole/studie.

Spareskillingsbanken har med virkning fra 2023 inngått en langsiktig og forpliktende samarbeidsavtale med Hopeful. Formålet er å kunne nå enda flere ungdommer i Kristiansand som ønsker en varig livsendring og gi motivert ungdom mulighet for videre skole/studier eller arbeid.

Bærekraft

Banken har i 2023 tatt nye steg i arbeidet mot et bærekraftig lavutslippssamfunn. Dette er blant annet tydeliggjort ved at banken høsten 2023 engasjerte en trainee fra det lokale Trainee Sør-programmet for ytterligere å løfte bankens bærekraftsatsing.

Arbeidet startet med å igangsette en dobbel vesentlighetsanalyse etter metodikk fra EUs nye bærekraftdirektiv (CSRD). Det er definert fem nye temaer som vil bli prioritert i bankens bærekraftarbeid fremover: Klimaendringer, egen arbeidskraft, arbeidere i verdikjeden, forbrukere og sluttbrukere samt forretningsatferd. Det vil bli knyttet egne målsettinger til det enkelte tema.

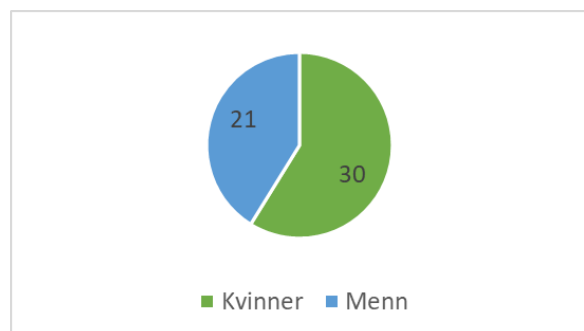
Bankens styre har definert bærekraft som et av bankens mest sentrale veivalg:

Spareskillingsbanken skal gjennom fokus på klima og miljø, samfunnsansvar og virksomhetsstyring være en aktiv bidragsyter til et bærekraftig lokalsamfunn.

Sosialt

Inkludering og likestilling

I 2023 passerte banken 50 ansatte, og ble med det underlagt aktivitet- og redegjørelsesplikten (ARP). Ved utgangen av året jobber 30 kvinner og 21 menn i banken.

Banken har ved årsskiftet en midlertidig ansatt. Det ble tatt ut i snitt 18 uker foreldrepermisjon blant menn i 2023. Ingen kvinner tok foreldrepermisjon. To kvinner jobber frivillig deltid i banken. Arbeidet med ARP har gitt banken god innsikt i egen tilstand for kjønnslikestilling. Bankens arbeid med likestilling og mot diskriminering, noe som kommer frem i interne

dokumenter og prosesser. Bankens etiske retningslinjer sier hva som forventes av bankens medarbeidere og ledere, hvordan arbeidsmiljøet skal være, i tillegg til å beskrive handlingsregler. I tillegg sier de noe om hvordan kritikkverdige forhold skal håndteres, blant annet gjennom en egen varslingsrutine. Banken er opptatt av likestilling i rekrutteringsprosesser og jobber aktivt med å sikre likestilling og hindre diskriminering i ulike faser av en ansettelsesprosess. For å følge opp dette arbeidet er det satt sammen en arbeidsgruppe med deltakere fra bærekraft, HR og compliance som vil ha hovedansvar for å følge opp arbeidet med ARP.

Det er utarbeidet en handlingsplan for videre arbeid med likestilling og diskriminering. Denne vil sette retning det neste året, og bli fortløpende evaluert. Det vil også i løpet av det neste året utarbeides en langsiktig strategi for dette området.

Åpenhetsloven og menneskerettigheter

Banken har sin virksomhet i Norge og gjennom valg av produkter og leverandører ønsker banken å fremme støtte og respekt for anerkjente menneskerettigheter. Banken skal ikke være med å finansiere virksomheter som undergraver menneskerettighetene. Banken har nulltoleranse for alle former for diskriminering.

Åpenhetsloven trådte i kraft i 2022 og banken publiserte i 2023 en redegjørelse for hvordan banken jobber for å forebygge brudd på menneskerettigheter og sikre anstendige arbeidsforhold i vår leverandørkjede. Gjennom styringsdokumenter og risikovurderinger arbeider banken kontinuerlig for å sikre gode forhold i verdikjeden samt fremme åpenhet og transparens. I prosessen med å gjennomføre en dobbel vesentlighetsanalyse er det i tillegg kartlagt mulige påvirkninger vi har på menneskerettigheter, både positive og negative. Dette har gitt en bred forståelse av hvor banken kan allokere innsats for å fremme gode arbeidsforhold. Ny redegjørelse etter åpenhetsloven vil

gjennomføres innen 30. juni 2024 og publiseres på bankens hjemmesider.

Et sentralt dokument i arbeidet med verdikjeden er «Bærekraftige innkjøp: Retningslinjer og forpliktelser for våre leverandører». Denne innkjøpspolicyen forplikter bankens leverandører og inneholder følgende temaer: Miljø, arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter og HMS, forbud mot barnearbeid, tvangsarbeid, diskriminering og trakassering, HMS, personvern, økonomisk kriminalitet og varsling. Det er i dette arbeidet identifisert liten eller ubetydelig risiko for brudd på menneskerettigheter.

Trainee Sør

Trainee Sør er et regionalt traineeprogram som jobber for å styrke Sørlandets konkurranseevne samt tiltrekke seg de mest kompetente hodene og beholde dem på Sørlandet. Banken engasjerte sin første trainee i 2023. Dette har vært en positiv måte for banken å få nye impulser og kunnskap, samt bidra til å gi en god start på yrkeslivet til en trainee.

Klima og miljø

Miljøfyrtårn

Banken jobber med å kartlegge og redusere egne klimagassutslipp med det verktøyet som Miljøfyrtårn tilbyr for sertifiserte bedrifter. Banken ble sertifisert i 2021 og skal re-sertifiseres innen utgangen av 2024. Det planlegges å gjøre en større kartlegging av våre scope 3-utslipp. Dette er indirekte utslipp som kommer fra varer og tjenester som ikke eies eller kontrolleres direkte av virksomheten. Dette vil mest sannsynlig bety en økning i egne klimagassutslipp for 2024, men vil skyldes at det vil bli målt flere kategorier av utslipp enn tidligere.

TCFD

Banken har tidligere publisert to rapporter for Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), som rapporterer klimarelatert finansiell informasjon. Disse er publisert på bankens hjemmesider. TCFD er et rammeverk for frivillig rapportering, med fire hovedkomponenter: Strategi, risikostyring, målsettinger og rapportering. Dokumentet beskriver at banken ønsker å følge Parisavtalens mål med å kutte minst 55% av klimagassutslippene innen 2030 samt Norges mål om omstilling til et lavutslippssamfunn innen 2050.

Grønt rammeverk

Banken har etablert et grønt rammeverk i tråd med ICMA Green Bond Principles. Rammeverket støtter opp om FNs bærekraftsmål og er en del av bankens strategi for å styrke fokus på bærekraft både internt i organisasjonen og mot bankens kunder. Rammeverket gir banken mulighet til utstedelse av grønne obligasjoner hvor kapitalen brukes til ulike former for miljøfremmende finansiering. Lånene vil i banken bli benyttet utelukkende til å finansiere energieffektive boliger, samt fremme energieffektiviserende tiltak i næringslivet.

Forretningsetikk

Etikk

Bankens etiske retningslinjer regulerer forhold som kan bidra til å svekke bankens uavhengighet og integritet. Banken har i tillegg utarbeidet policy- og varslingsregler som skal bidra til å motvirke forhold som korrupsjon, hvitvasking og virksomhet som ikke driver i samsvar med god forretningsskikk.

Finansiell inkludering

Banken har etablert retningslinjer som legger til rette for finansiell inkludering, herunder å tilby grunnleggende banktjenester til alle. Banken tilbyr rådgivning, veiledning og tjenester til kunder og pårørende som bidrar til at kundene kan ha kontroll over egen økonomi, uavhengig av digitale ferdigheter og utvikling.

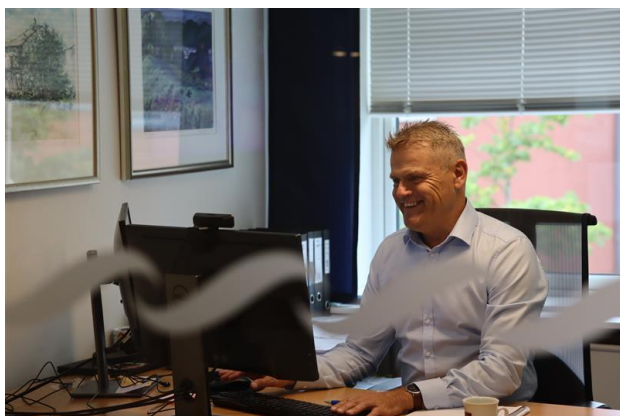
Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

De ansatte er bankens viktigste ressurs. Trivsel på arbeidsplassen bidrar til at den enkelte yter sitt beste. Banken jobber systematisk og målrettet med HMS-arbeid for å sikre et godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø.

Vi er også av den oppfatning at medarbeideres muligheter for utvikling og kompetanseheving gjør banken til en attraktiv arbeidsgiver. Kombinert med sterkere krav fra finansnæringen om kunnskap og kompetanse legger banken til rette for videreutdanning og muligheter for sertifisering. For å fremme god rådgivning, veiledning og informasjon til forbrukerne er banken deltaker i Autorisasjonsordningen for rådgivere i finansnæringen. Ordningen bidrar til å:

- forvalte bransjenormen «God skikk» ved rådgivning og annen kundebehandling
- utvikle og forvalte kompetansestandarder
- sikre at rådgivere har dokumentert kompetanse innenfor de fagfelt som autorisasjonsordningene dekker
- sikre at kundene blir like godt ivaretatt ved både digital og personlig betjening

Banken har videre innvilget ansatte permisjon til relevante studier for å styrke den generelle bank- og økonomifaglige kompetansen hos den enkelte medarbeider og til det beste for organisasjonen.

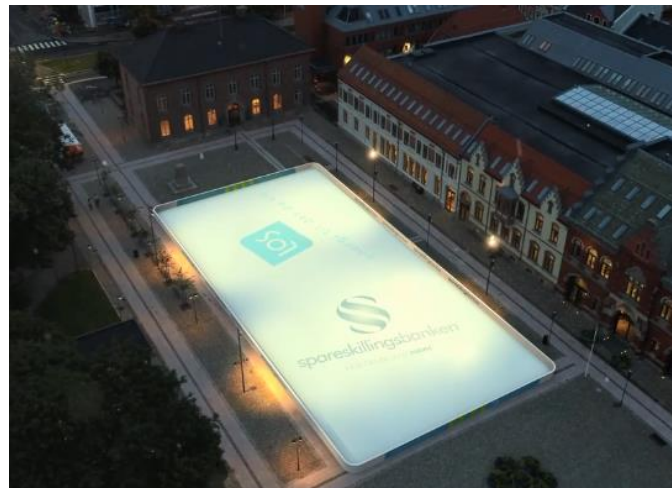
Personale, helse, miljø og sikkerhet

Banken har ved årsskiftet 51 (47) ansatte som utgjorde 50,6 (46,6) årsverk. Sykefraværet for alle ansatte i 2023 var 812 (531) dager. Dette utgjør et sykefravær på 7,2 % (5,5). Av dette utgjorde korttidsfravær 1,7 % (2,1). Det er etablert handlingsplaner for å redusere sykefraværet i virksomheten. Det har ikke oppstått personskader eller materielle skader i 2023. Arbeidsmiljøet anses som tilfredsstillende.

Av bankens 51 ansatte ved årsskiftet utgjør andelen kvinner 59 % (57). Kvinneandelen blant bankens ansatte med lederfunksjon er 57 % (57). Av bankens eksterne styremedlemmer utgjør kvinneandelen 60 %. Det jobbes for likestilling på alle nivåer i banken. Sentrale og lokale avtaler med ansattes organisasjoner, samt øvrige lover og regler sikrer likestilling.

Det er etablert pensjonsordning i Storebrand Livsforsikring AS for bankens ansatte. Ordningen dekker kravet om obligatorisk tjenestepensjon.

Banken driver ikke med forsknings- og utviklingsaktiviteter.

«Kompis» - isbanen på torvet – gleder store og små i vinterhalvåret. Spareskillingsbanken har bidratt til isbanen sammen med LOS og Kristiansand kommune.

Fremtiden

Det vil alltid være usikkerhet knyttet til vurderingene av fremtidige forhold. Sterk konkurranse, økt digitalisering og nye regulatoriske krav vil opprettholde presset på bankens rentemargin og krav til effektiv drift.

Veksten i norsk økonomi i 2024 antas å bli om lag på linje med 2023 og arbeidsledigheten ventes å øke noe, men de fleste analysemiljøer venter at det går mot en myk landing i norsk økonomi og at rentetoppen nå er nådd. I rentemøtet i januar 2024 besluttet Norges Bank å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent, og signaliserte at den vil bli liggende på samme nivå en god stund fremover. Prisveksten ventes fortsatt å avta gradvis i lys av at økonomien kjøles ned og prisimpulsene fra utlandet blir svakere. På den andre siden vil svak krone og høy kostnadsvekst i bedriftene bidra til å holde inflasjonen oppe.

Ny teknologi og endret kundeatferd stiller de tradisjonelle bankene overfor en rekke nye utfordringer i årene som kommer. Bankene har de senere årene foretatt store investeringer i digitale løsninger som i økende grad blir benyttet av våre kunder. Selvbetjente digitale løsninger vil fortsatt være i utvikling – også på nye områder. De senere årene har digital svindel mot bankenes kunder utviklet seg til et samfunnsproblem og som medfører høy ressursbruk og investeringer fra bankenes side. Bankene vil fortsatt tilpasse seg

utviklingen og har tro på å videreutvikle sin egen identitet ved å bygge kunderelasjoner ved hjelp av nærhet til kunden og personlig service. Bankens deltakelse i DSS-samarbeidet og Frendegruppen vil styrke bankens evne til å utvikle tjeneste- og produktspekteret i takt med kundenes behov.

Som ansvarlig samfunnsaktør skal også banken bidra til en bærekraftig klimaomstilling. Kundeforventninger og krav fra regulatoriske myndigheter vil fremover være premissgivere for en bærekraftig drift. Banken vil derfor i fremtiden foreta ytterligere tilpasninger som imøtekommer krav og forventninger til ansvarlig og bærekraftig drift. Banken har i 2023 definert en ny bærekraftsansvarlig som vil bidra til å styrke dette arbeidet i tiden som kommer.

Banken ønsker å styrke sin rolle som ansvarlig samfunnsaktør og bidragsyter innenfor sosial bærekraft. Gjennom samarbeidsavtalen med Hopeful er målet – ved hjelp av kyndig veiledning - å sette flere ungdommer i Kristiansand i stand til videre skolegang eller deltakelse i arbeidslivet.

Ved hjelp av bankens kjerneverdier engasjert, kompetent, tilgjengelig og effektiv ønsker Spareskillingsbanken å strekke seg mot visjonen om å

skape de beste kundeopplevelsene. Nære kunderelasjoner, korte beslutningslinjer og konkurransedyktige betingelser skal bidra til at banken fortsetter å være en attraktiv samarbeidspartner for kunder i vårt markedsområde.

Det skal også i fremtiden legges vekt på at banken skal ha en jevn vekst og en forsvarlig inntjening samtidig som den skal være konkurransedyktig i markedet. Bankens finansielle stilling gir et godt grunnlag for fremtidig vekst og utvikling.

Vi tror banken også i 2024 vil oppleve vekst i forvaltningskapital samt et resultat i tråd med bankens tradisjon om solid og lønnsom drift.

Styret takker kunder og samarbeidspartnere for god oppslutning om banken. En særlig takk rettes til de ansatte for godt samarbeid og daglig innsats for å skape de beste kundeopplevelsene.

Styret i Spareskillingsbanken:

Kristiansand, 27. februar 2024

Hans Erdvik
Leder

Øyvind Berntsen
Nestleder

Nina Torjesen

Gøril Hannås

Marianne Føreland

Nina E. Nilsen

Kenneth Engedal
Adm. banksjef

Resultatregnskap

(NOK 1 000)

	Noter	2023	2022
Renteinntekter og lignende inntekter	5	525.883	290.411
Rentekostnader og lignende kostnader	5	300.881	109.044
Netto renteinntekter	5	225.002	181.367
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	6	32.241	30.869
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	6	4.344	4.153
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	6	13.738	16.902
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	6, 7	16.077	679
Andre driftsinntekter	6	426	334
Lønn og andre personalkostnader	8, 9, 33	60.659	51.997
Andre driftskostnader	10	60.378	52.508
Av-/nedskr, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	19, 20	2.709	2.712
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	11, 17	9.589	7.524
Resultat før skatt		149.805	111.257
Skatt på resultat	12	32.160	22.169
Resultat før andre inntekter og kostnader		117.645	89.088
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	8	-1.521	-1.084
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omkl. til resultatet	12	380	271
Andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet			
Verdijustering utlån til FVOCI	11	984	-1.021
Skatt på andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet	12	-246	255
Sum andre inntekter og kostnader		-403	-1.579
Totalresultat for regnskapsåret		117.242	87.509

Balanse

(NOK 1 000)

	Noter	31.12.2023	31.12.2022
E I E N D E L E R			
Kontanter og kontantekvivalenter	13, 15, 29	81.279	82.205
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Utlån og fordringer på kredittinst. og fin.foretak til amort. kost	3, 13, 15, 26, 28	314.254	465.404
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		314.254	465.404
Utlån til og fordringer på kunder			
Utlån og fordringer på kunder til virkelig verdi		7.821.222	7.307.527
Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost		1.789.874	1.672.284
Sum utlån og fordringer på kunder	3, 11, 13, 16, 17, 27	9.611.096	8.979.811
Rentebærende verdipapirer			
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	3, 13, 14, 16	1.258.181	1.162.558
Sum rentebærende verdipapirer		1.258.181	1.162.558
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	3, 13, 14, 18	345.309	319.535
Immaterielle eiendeler	19	247	485
Investerings eiendom	20	5.146	5.254
Varige driftsmidler			
Eierbenyttet eiendom		32.097	33.864
Andre varige driftsmidler		2.337	2.292
Sum varige driftsmidler	20	34.434	36.156
Andre eiendeler			
Eiendeler ved utsatt skatt	12	0	965
Andre eiendeler	13	5.465	2.626
Sum andre eiendeler		5.465	3.591
SUM EIENDELER		11.655.411	11.054.999

Balanse forts.

(NOK 1 000)

	Noter	31.12.2023	31.12.2022
GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	13, 15, 21	3.099	4.199
Innskudd og andre innlån fra kunder	13, 14, 15, 22	7.679.055	7.502.156
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13, 15, 23	2.346.676	2.046.753
Annen gjeld	13, 24	22.333	19.950
Avsetninger			
Pensjonsforpliktelser	3, 8	2.721	1.381
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	12	31.025	24.204
Forpliktelser ved utsatt skatt	12	35	0
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter	11	445	469
Sum avsetninger	11, 12, 14, 16	34.226	26.054
SUM GJELD		10.085.389	9.599.112
E G E N K A P I T A L			
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		100.099	89.186
Sparebankens fond		1.448.483	1.353.854
Gavefond		21.440	12.847
Sum opptjent egenkapital		1.570.022	1.455.887
SUM EGENKAPITAL	26	1.570.022	1.455.887
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		11.655.411	11.054.999

Kristiansand 31.12.23 / 27.02.24

Hans Erdvik
Leder

Øyvind Berntsen
Nestleder

Nina Torjesen

Gøril Hannås

Marianne Føreland

Nina E. Nilsen

Kenneth Engedal
Adm. Banksjef

Endring i egenkapital

(NOK 1 000)

	Fond for urealiserte gevinster	Bankens fond	Gavefond	Sum egen- kapital
Egenkapital pr. 31.12.2021	91.125	1.270.506	11.753	1.373.384
Resultat før andre inntekter og kostnader	-1.939	91.027		89.088
Andre inntekter og kostnader		-1.579		-1.579
Avsetning til gaver		-6.100	4.000	-2.100
Gaveutdeling			-2.906	-2.906
Egenkapital pr. 31.12.2022	89.186	1.353.854	12.847	1.455.887
Resultat før andre inntekter og kostnader	10.913	106.732		117.645
Andre inntekter og kostnader		-403		-403
Avsetning til gaver		-11.700	10.900	-800
Gaveutdeling			-2.307	-2.307
Egenkapital pr. 31.12.2023	100.099	1.448.483	21.440	1.570.022

Kontantstrømoppstilling

(NOK 1 000)

	Noter	2023	2022
Renteinnbetalinger	5	513.212	281.848
Renteutbetalinger	5	-285.497	-102.210
Andre innbetalinger	6	42.075	53.191
Driftsutbetalinger	10	-121.657	-105.591
Periodens betalte skatt	12	-27.759	-19.789
Betalte gaver		-2.307	-2.906
Netto utbetaling ved økning av utlån til kunder	16	-630.304	-3.752
Netto utbetaling ifm kjøp/salg av obligasjoner og sertifikater		-85.277	-166.243
Endring innskudd fra kunder	22	168.082	-9.379
Endring innskudd fra kredittinstitusjoner uten løpetid		-1.099	2.037
Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)		-430.532	-72.794
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling vedr. kjøp av immaterielle eiendeler	19	0	0
Utbetaling vedr. kjøp av varige driftsmidler	20	-641	-375
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	20	0	0
Utbetalinger ved kjøp av strategiske eierandeler i andre foretak	18	-15.487	-62.320
Innbetalinger ved salg av aksjer	18	0	17.657
Likviditetsendring vedr investeringer (B)		-16.128	-45.038
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Endring i lån fra kredittinstitusjoner		0	0
Økning av utlån til kredittinstitusjoner med løpetid		-10.927	-22.130
Innbetalinger ved utstedelse av verdipapirgjeld	23	910.244	558.484
Utbetalinger ved innfrielse av verdipapirgjeld	23	-625.534	-250.258
Innbetaling forfall egne obligasjoner	23	258.000	0
Utbetalinger ved kjøp av egne obligasjoner	23	-248.119	-60.034
Likviditetsendring vedr finansiering (C)		283.664	226.062
Sum endring likvider (A+B+C)		-162.996	108.230
Likviditetsbeholdning 1.1		340.815	232.585
Likviditetsbeholdning pr 31.12		177.819	340.815
Likviditetsbeholdningen består av:			
Kontanter og innskudd i Norges Bank		81.279	82.205
Kortsiktige utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		96.540	258.610
Likviditetsbeholdning pr 31.12		177.819	340.815
Ubenyttede trekkrettigheter		150.000	150.000

Oppstillingen er utarbeidet i henhold til direkteметоден.

Noter til regnskapet

Note 1 Generell informasjon

Spareskillingsbanken er en selvstendig sparebank lokalisert i Kristiansand. Banken tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Kristiansandsregionen.

Årsregnskapet for 2023 ble godkjent av styret 27. februar 2024.

Alle tall er oppgitt i hele 1.000 kr dersom det ikke er opplyst noe annet.

Banken har ingen datterselskap eller tilknyttede selskap, så med unntak av beregning av kapitaldekning og uvektet kjernekapital (Leverage Ratio) i note 26, gjelder alle tall kun for banken.

Note 2 Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet. Disse prinsippene er benyttet konsekvent i alle perioder dersom ikke annet framgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med Årsregnskapsforskrift for banker m.v. ("Forskriften") § 1-4 (2) b) i samsvar med IFRS med mindre annet følger av denne forskrift.

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av bankens regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 3.

Banken har i tråd med Forskriftens § 7-2 valgt å fravike følgende notebestemmelser under IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med Forskriftens § 7-3
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147

2.2 Nye og endrede standarder som er tatt i bruk av banken i 2023

Banken har ikke tatt i bruk nye eller endrede standarder i 2023 som har hatt vesentlig betydning for regnskapet.

2.3 Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor banken ikke har valgt tidlig anvendelse

Vedtatte standarder og fortolkninger med fremtidig ikrafttredelsestidspunkt er ikke vurdert å ha vesentlig betydning for banken og er derfor ikke nærmere omtalt her.

2.4 Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK) som også er bankens funksjonelle valuta. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til kurs på balansedagen. Verdiendringer som følge av endret kurs mellom transaksjons- og balansedag resultatføres.

2.5 Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentes metode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres som "Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter".

Renteinntekter på engasjementer i trinn 3 i tapsmodellen beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdier på lånene som inngår i trinn 1 og 2.

Inntekter fra gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester resultatføres over den perioden tjenesten ytes.

Utbytte fra aksjeinvesteringer resultatføres på det tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

2.6 Finansielle instrumenter

2.6.1 Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt Spareskillingsbanken blir part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet. Finansielle eiendeler fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og banken i hovedsak har overført risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er oppfylt, kansellert eller utløpt.

2.6.2 Klassifisering og etterfølgende måling

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter blir ved første gangs innregning klassifisert i en av følgende målekategorier:

Finansielle eiendeler:

- Amortisert kost (AK)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet (FVPL) eller
- Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (FVOCI)

Finansielle forpliktelser:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell for styring av eiendelene og instrumentets kontraktsmessige kontantstrømskarakteristikker.

Finansielle eiendeler med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer, måles til amortisert kost.

Finansielle eiendeler med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige

kontantstrømmer og å selge, måles til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. Renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presenteres i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over Andre inntekter og kostnader skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Nedskrivningsmodell

Under IFRS 9 skal tapsnedskrivninger innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, bevilgede, men ikke benyttet kreditter og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring, er avsetningene basert på 12-måneders forventet tap («trinn 1»). 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, men det ikke foreligger objektive bevis på tap, er avsetningene basert på forventet tap over hele levetiden («trinn 2»). Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig og det foreligger objektive bevis på verdifall (mislighold), avsettes for forventet tap over levetiden («trinn 3»).

Uavhengig av dette kan en anta at kredittrisiko ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning dersom det finansielle instrumentet anses å ha en lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet. Banken har benyttet unntaket om lav kredittrisiko for balansepostene «Kontanter og fordringer på sentralbanker» og «Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner».

Kontanter og kontantekvivalenter:

Bankens «Kontanter og kontantekvivalenter» er utelukkende kontanter samt fordringer mot Norges Bank. Norges Bank er ratet Aaa hos Moodys og AAA/A-1+ fra S&P og har dermed lav kredittrisiko, og banken gjør følgelig ikke noen tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak:

«Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak» er mot finansinstitusjoner med minimum A- rating og oppfyller dermed standardens presumpsjon om lav kredittrisiko. Banken har vurdert at dette sammenholdt med LGD vil gi uvesentlige tapsavsetninger og en har derfor foreløpig ikke foretatt tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Utlån til og fordringer på kunder

Banken har i tapsmodulen delt utlånsporteføljen i to kundesegment; Bedriftsmarked (BM) og privatmarked (PM). Etter bestemmelsene i IFRS 9 har banken valgt en tapsgradstilnærming for å estimere forventet kredittap. Tapsgrad er beregnet per kundesegment ved å dividere tap i perioden 2015 til 2021 med utlånsvolum i samme periode. For BM har vi beregnet en tapsgrad lik 0,7 % og for PM 0,04 %.

For å lage en forventet nedbetalingsplan i modellen har vi vurdert ulike tilnærminger: Levetid på aktive lån, levetid på avsluttede lån og hvor mye som er innbetalt eller innfridd på lån per år. Lånene har en gjennomsnittlig løpetid på 3 til 4 år, med en årlig innbetaling på ca 30 %.

Trinn 1 Ved første gangs regnskapsføring beregner banken et dag-1 tap, tilsvarende 12 måneders forventet kredittap. Trinn 1 omfatter alle finansielle eiendeler som ikke har en vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. Avsetningen for tap tilsvarer neste 12 måneders forventede tap. Alle lån og fordringer som ikke er overført til trinn 2 eller 3 er plassert i denne kategorien.

Trinn 2 Omfatter lån og fordringer som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over hele den forventede levetiden. Sparebankstiftelsen har definert at vesentlig økning i kredittrisiko ved utlån til kunder inntreffer dersom betaling er forsinket med 30 dager eller mer, og/eller der hvor svekket betjeningsvevne avdekkes i bankens risikomodeller gjennom økning på to risikoklasser. Lån med betalingslettelser medfører

klassifisering i minimum trinn 2. Renteinntekter knyttet til utlån i trinn 1 og trinn 2 blir beregnet etter den effektive rentemetoden basert på den brutto balanseførte verdien av utlån.

Trinn 3 Består av utlån og fordringer som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedatoen. For disse eiendelene avsettes det også for forventet tap over hele den forventete levetiden. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedatoen, til å inntreffe ved overtrekk og restanser eldre enn 90 dager. Disse lånene er presentert netto i balansen og renteinntekter på utlån i trinn 3 blir beregnet basert på netto balanseført verdi.

Lån som er i trinn 2 eller 3 kan ikke reklassifiseres til et lavere trinn før etter minimum 3 måneder etter at de er erklært friske igjen.

I tillegg til ovenfor nevnte tapsgradsberegninger foretar også Spareskillingsbanken en vurdering av økonomiske makrovariabler i sannsynlighetsvekting av forventet tap. Betydningsfulle makrovariabler er definert som arbeidsledighet, styringsrente/rentebane og oljepris i NOK.

Ved bankens beregninger av forventet tap har en hensyntatt fremadskuende informasjon (makro-scenarioer). Nedskrivningsmodellen er nærmere beskrevet i note 11: Tap på utlån og garantier.

Mislighold

En kundes engasjement defineres som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet overstiger kr 1.000 for personkunder (massemarked) og kr 2.000 for foretak. Det er i tillegg også innført en relativ grense på 1 prosent av kundens engasjement, og begge betingelser må være oppfylt for at betalingsmislighold skal foreligge. Når en kunde har ett eller flere misligholdte lån som er sikret med pant, er det kundens totale engasjement som rapporteres som misligholdt og ikke det enkelte lån.

I tillegg til direkte betalingsmislighold, vil det også kunne foreligge mislighold dersom andre objektive årsaker eller kvalitative vurderinger og tapsmerkinger foreligger. Slike objektive hendelser kan være:

- vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller debitor
- kontraktsbrudd, for eksempel mislighold eller manglende betaling av forfalte renter eller forfalt hovedstol
- når banken, av økonomiske eller juridiske grunner knyttet til låntakers finansielle vanskeligheter, gir låntaker en innrømmelse som långiver ellers ikke ville ha vurdert
- når det blir sannsynlig at låntaker vil gå konkurs eller utsettes for en annen form for finansiell omorganisering

Nye karanteneregler innebærer en karanteneperiode på 3 måneder fra misligholdet er borte og til engasjementet er friskmeldt.

Alle engasjementer i trinn 3 er definert som misligholdte.

I henhold til IFRS 9 beregnes renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 1 og trinn 2 ved hjelp av effektivrentemetoden på den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi, mens renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 3 beregnes basert på den finansielle eiendelens amortiserte kost.

Konstatering av tap

Konstatering av tap (fraregning av balanseført verdi) foretas når banken ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne et engasjement i sin helhet eller en del av den.

Kriterier når dette skal gjøres er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet til privatpersoner og selskap som ikke er avviklet legges på langstidsovervåkning i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Modifikasjon

Når de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel blir reforhandlet eller på annen måte endret, og reforhandlingen eller endringen ikke fører til fraregning av den finansielle eiendelen, beregnes den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi på nytt og det innregnes en endringsgevinst eller et endringstap i resultatet. Den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi beregnes på nytt som nåverdien av de reforhandlede eller endrede kontraktsregulerte kontantstrømmene, diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente. Eventuelle påløpte kostnader eller honorarer justerer den endrede finansielle eiendelens balanseførte verdi og nedskrives over den endrede finansielle eiendelens gjenværende levetid.

Utstedte finansielle garantier

Finansielle garantier er kontrakter som medfører at banken må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene, klassifiseres som utstedte finansielle garantier. Ved førstegangsinnregning av utstedte finansielle garantier balanseføres garantiene til mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av størrelsen på tapsavsetningen og beløpet som ble regnskapsført ved førstegangsinnregning med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i resultatregnskapet. Ved utstedelse av finansielle garantier balanseføres vederlaget for garantien under «Andre forpliktelser» i balansen. Inntekter fra utstedte finansielle garantier og kostnader knyttet til kjøpte finansielle garantier amortiseres over durasjonen til instrumentet og presenteres som «Provisjonsinntekter» eller «Provisjonskostnader». Endring i forventet kredittap inngår i linjen «Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer» i resultatregnskapet.

Ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Forventede kredittap beregnet for ubenyttede kreditter og lånetilsagn og presenteres som «Andre forpliktelser» i balansen. Endringer i avsetningen til forventet tap presenteres på linjen «Tap på utlån og garantier» i resultatet. For instrumenter som både har en trukket del og en ubenyttet ramme blir forventede kredittap fordelt pro rata mellom avsetning til tap på utlån og avsetninger i balansen basert på den relative andelen av eksponeringen.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler og eventuelle forpliktelser innregnes til virkelig verdi. Differansen mellom virkelig verdi av netto overtatte eiendeler og balanseført verdi av utlånet resultatføres som tap på utlån. Med mindre overtatte eiendeler kvalifiserer for regnskapsføring under IFRS 5 Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet, blir eiendelene klassifiseres etter sin art i bankens regnskap. For overtatte selskaper foretas det en vurdering i forhold til konsolidering. Banken har ingen overtatte eiendeler hverken pr 31.12.23 eller pr 31.12.22.

2.6.2.1 Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til Virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelse til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Postene måles i etterfølgende perioder til virkelig verdi.

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan byttes i, eller en forpliktelse kan gjøres opp imellom uavhengige parter. Ved beregning legges forutsetning om fortsatt drift til grunn og avsetning for kredittisiko i instrumentet blir inkludert ved verdsettelsen.

For finansielle instrumenter der motsvarende markedsrisiko kan påvises med tilstrekkelig sannsynlighet, benyttes midtkurser på balansedagen. Øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser verdsettes til henholdsvis kjøps- og salgskurser. For finansielle instrumenter der det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller volatiliteter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner, benyttes den noterte prisen innhentet fra enten en børs eller megler. I den grad det ikke er notert priser for instrumentet, dekomponeres instrumentet, og verdsettes på bakgrunn av priser på de enkelte komponentene. Dette omfatter de fleste sertifikater og obligasjoner.

Rentebærende verdipapirer er del av en portefølje hvor verdipapirer selges og kjøpes løpende, og porteføljen blir regnskapsført til Virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Realiserte og urealiserte gevinster og tap inngår i «Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer» mens renteinntekter inngår i linjen «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av rentebærende verdipapirer». Mottatte utbytteandeler på rentebærende verdipapirfond inngår i linjen «Øvrige renteinntekter».

Aksjer og andeler måles til Virkelig verdi med verdiendring over resultatet under IFRS 9. Realiserte og urealiserte gevinster og tap inngår i «Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter» mens mottatt utbytte inngår i «Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter».

2.6.2.2 Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (FVOCI)

Finansielle eiendeler og forpliktelser som føres til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader regnskapsføres ved anskaffelse til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over Andre inntekter og kostnader måles i etterfølgende perioder til virkelig verdi.

Utlån til kunder med pant i bolig har kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer. Disse holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, da banken selger boliglån med flytende rente til Verd Boligkreditt AS. Samme selskap kan selge utlån tilbake til banken. Disse utlånene regnskapsføres til Virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. Endringer i virkelig verdi blir ført over Andre inntekter og kostnader, mens renteinntektene føres over «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetode av utlån til og fordringer på kunder» og eventuelle nedskrivninger presenteres som «Kredittap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader» under Resultat fra videreført virksomhet. Verdiendringer ført over andre inntekter og kostnader reklassifiseres til «Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringer» ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

2.6.2.3 Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost

Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader. Andre forpliktelser regnskapsføres til amortisert kost balanseføres første gang til virkelig verdi med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder måles disse til amortisert kost. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Utlån til kunder som har kontraktsmessige kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer, og holdes i en forretningsmodell med formål å bare motta kontraktsfestede kontantstrømmer, regnskapsføres til amortisert kost. Renteinntekter er inkludert i linjen «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder».

Kontanter og fordringer på sentralbanker samt Utlån til kredittinstitusjoner har kontraktsmessige kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og holdes i en forretningsmodell for å motta kontraktsfestede kontantstrømmer, og disse regnskapsføres til amortisert kost. Renteinntekter – og kostnader er inkludert i linjene «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak».

Finansielle forpliktelser består av «Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak», «Innskudd og andre innlån fra kunder» samt «Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer» og alle postene måles til amortisert kost. Rentekostnader inngår i de respektive resultatlinjene under «Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden».

Klassifiseringen av finansielle instrumenter framgår av note 13.

2.7 Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen bare når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

2.8 Investerings eiendom

Eiendom som ikke benyttes av banken er klassifisert som investerings eiendom og vurderes til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter direkte relatert til anskaffelsen. Reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende i resultatregnskapet. Investerings eiendom avskrives lineært over forventet brukstid på 50 år. Eiendommens restverdi og brukstid vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.9 Varige driftsmidler

Materielle eiendeler er klassifisert enten som investerings eiendom eller varige driftsmidler og vurderes til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter direkte relatert til anskaffelsen. Reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende i resultatregnskapet. Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet brukstid. Avskrivbare eiendommer avskrives over 10 - 50 år, Inventar etc. avskrives over 0 - 10 år og IT-utstyr over 3 år. Eiendelenes restverdier og brukstider vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.10 Immaterielle eiendeler

Kjøpt programvare/-lisenser og bankens tilknytning til norsk infrastruktur for betalingsformidling er klassifisert som immaterielle eiendeler og balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter til å gjøre programvaren klar til bruk. Disse avskrives i samsvar med avtalenes varighet og eiendelens forventede økonomiske levetid. Eiendelenes restverdier og brukstider vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.11 Pensjoner

2.11.1 Innskuddspensjon

Banken har innskuddsbasert pensjonsordning for de fleste av sine ansatte, og ordningen ivaretas av et livsselskap. Banken betaler et årlig tilskudd til den enkelte ansattes kollektive pensjonssparing. Banken har ingen ytterligere forpliktelser etter at det årlige innskuddet er betalt. Premie inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres direkte.

2.11.2 Ytelsesbasert pensjonsordning

Ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes i samsvar med IAS 19. Forventet avkastning på pensjonsmidlene beregnes ved bruk av diskonteringsrenten som beregnes ved brutto pensjonsforpliktelse. Aktuarielle gevinster og tap føres over Andre inntekter og kostnader.

2.11.3 Usikrede forpliktelse - AFP

Partene i arbeidslivet har inngått avtale om ny AFP-ordning, og premien beregnes av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere. Det foreligger en underdekning i ordningen. Ved eventuell avviking av ordningen har foretakene som deltar i ordningen plikt til fortsatt premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalinger til arbeidstakere som er tiltrådt eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon på avvikingstidspunktet. Premie inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres direkte.

2.12 Skatter

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret samt endring i utsatt skatt på midlertidige forskjeller. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom balanseposters regnskapsførte og skattemessige verdi. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp. Utsatt skattefordel blir balanseført i den grad det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt.

2.13 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling er utarbeidet ved bruk av direkte metode.

2.14 Hendelser etter balansedagen

Informasjon som framkommer etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, vil inngå i grunnlaget for vurdering av regnskapsestimater i regnskapet og vil således være hensyntatt i årsregnskapet.

Hendelser som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom disse er vesentlige.

Disse hendelsene kan i noen grad være basert på estimer og skjønnsmessige vurderinger, og det vises til Note 3 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger.

Note 3 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet har bankens ledelse benyttet estimer basert på beste skjønn og forutsetninger som er vurdert å være realistiske. Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimer, og dermed påvirke selskapets eiendeler, gjeld, egenkapital eller resultat.

Selskapets mest vesentlige regnskapsestimater er knyttet til følgende poster:

- Nedskrivning for forventet tap på utlån
- Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Nedskrivning for forventet tap på utlån

For engasjementer som er omfattet av tapsgradsmodellen, bygger modellen på flere kritiske forutsetninger som banken fastsetter. Disse forutsetningene påvirker størrelsen på forventet tap på utlån. De kritiske forutsetningene er risikoklassifiseringen, utvikling i risikoklassifisering, forventet levetid og tapsgrad. I tillegg vil konjunkturutvikling og makrovariabler tillegges vekt.

For engasjementer som er i mislighold, og som er i trinn 3 i modellen, benyttes kontantstrømmodellen for å fastsette forventet tap. Tapet beregnes da som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Estimering av fremtidig kontantstrøm gjøres på grunnlag av skjønn relatert til sannsynlige utfall for blant annet markedsutvikling og konkrete forhold for det enkelte engasjement, herunder verddivurderinger av sikkerheter.

På grunn av betydelig estimatusikkerhet vises det sensitivitetsanalyser gitt endring i ulike parametere og dette framgår av note 11.

Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å bruke ulike verdsettelsesteknikker. I disse vurderingene søker banken i størst mulig grad å basere seg på markedsforholdene på balansedagen. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittisiko og pensjonsforpliktelser må det benyttes estimer. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter framgår av note 14 og 15.

Note 4 Segmenter

Ut fra bankens størrelse og satsningsområder er alle kredittaktiviteter samlet i ett kredittområde. Banken styrer og følger opp kredittaktivitetene som et samlet forretningsområde.

Note 5 Netto renteinntekter

	2023	2022
Renteinnt. beregnet etter effektiv rentemetoden av utlån til og fordr. på kredittinst.	17.641	7.554
Renteinnt. beregnet etter effektiv rentemetoden av utlån til og fordr. på kunder	458.332	264.446
Renteinntekter av rentebærende verdipapirer	47.842	17.263
Øvrige renteinntekter	2.068	1.148
Sum renteinntekter og lignende inntekter	525.883	290.411
Rentekostn. beregnet etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinst. og fin.foretak	519	351
Rentekostn. beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder	192.111	61.745
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer	103.422	42.638
Sikringsfondsavgift	4.749	4.293
Øvrige rentekostnader	80	17
Sum rentekostnader og lignende kostnader	300.881	109.044
Netto renteinntekter	225.002	181.367

Note 6 Netto andre driftsinntekter

	2023	2022
Provisjonsinntekter knyttet til utlån overført kredittforetak	2.715	2.870
Provisjonsinntekter garantier	810	919
Provisjonsinntekter investeringstjenester	3.056	2.815
Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	17.291	17.038
Provisjonsinntekter fra forsikringsformidling	7.125	6.321
Provisjonsinntekter fra leasingformidling	278	100
Provisjonsinntekter fra andre banktjenester	966	806
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	32.241	30.869
Provisjonskostnader ved betalingsformidling	3.818	3.667
Andre provisjonskostnader	526	486
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4.344	4.153
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	13.738	16.902
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	13.738	16.902
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	16.077	679
Andre driftsinntekter	426	334
Netto andre driftsinntekter	58.138	44.631

Note 7 Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter

	2023	2022
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	4.671	-5.190
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	10.266	4.585
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	1.140	1.284
Netto verdiendring og gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	16.077	679

Note 8 Lønn og andre personalkostnader inkl pensjonsforpliktelser

	2023	2022
Lønn	41.784	36.284
Pensjonskostnader	5.277	4.385
Sosiale kostnader	13.598	11.328
Lønn og andre personalkostnader	60.659	51.997

Bankens pensjonsordninger:

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og bankens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Innskuddspensjon:

Banken har pensjonsordning med innskuddspensjon i Storebrand, og ordningen skal sikre de ansatte alderspensjon i tillegg til de ytelser som utbetales i henhold til Folketrygdloven. Innskuddene betales som en bestemt prosent av de ansattes lønn.

Usikrede forpliktelser - AFP:

Partene i arbeidslivet har inngått avtale om AFP-ordning, og premien for 2023 er uendret på 2,6 % fra 2022. Grunnlaget er samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere i aldersgruppen 13-61 år.

Fellesordningen for AFP offentliggjør ikke anslag på fremtidige premiesatser, men legger til grunn at premien for ny AFP må økes over tid for å imøtekomme forventninger om økte utbetalinger med tilstrekkelig bufferkapital.

Foretak som deltar i AFP-ordningen er solidarisk ansvarlig for to tredeler av pensjonen som skal utbetales til de arbeidstakere som til enhver tid fyller vilkårene. Ansvarer gjelder både manglende innbetaling og dersom premiesatsen viser seg å være utilstrekkelig.

Det foreligger en underdekning i ordningen. Ved eventuell avvikling av ordningen har foretakene som deltar i ordningen plikt til fortsatt premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalinger til arbeidstakere som er tiltrådt eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon på avviklingstidspunktet.

Sikrede forpliktelser:

Banken har hatt kollektiv pensjonsforsikring i Storebrand for de aller eldste av de ansatte, og det er nå ingen yrkesaktive igjen i ordningen.

Adm. banksjef har avtale om 70 % lønn fra oppnådd pensjonsalder på 65 år og fram til fylte 70 år. Forpliktelsen er sikret ved innbetaling til garantifond og behandles som en sikret ordning.

Avviket mellom resultatført pensjonskostnad og pensjonskostnaden i noten skyldes at arbeidsgiveravgift og finansskatt av innbetalingene til den sikrede ordningen er ført som henholdsvis arbeidsgiveravgift og finansskatt i regnskapet, mens den inngår i beregningene under.

Pensjonsforutsetninger kollektiv ytelsesordning:	2023	2022	
Antall ansatte som er tilknyttet ordningen	0	1	
Antall pensjonister som er tilknyttet ordningen	11	11	
Avkastning på pensjonsmidler	3,70 %	3,20 %	
Diskonteringsrente	3,70 %	3,20 %	
Årlig lønnsvekst	3,75 %	3,75 %	
Årlig G-regulering	3,50 %	3,50 %	
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0,00 %	0,00 %	
Gj.snittlig arbeidsgiveravgift faktor (inkl finansskatt)	19,10 %	19,10 %	
Forventet gjenstående tjenestetid	0	1	
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE	
	2023	2022	Endring
Pensjonskostnader:			
Årets pensjonsopptjening sikret ordning	511	521	-10
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelser	157	69	88
- Forventet avkastning på pensjonsmidler	-122	-28	-94
Pensjonskostnad inkl AGA sikret ordning	546	562	-16
Kostnadsført vedr innskuddsordning	4.020	3.427	593
Kostnadsført vedr AFP	770	516	254
Samlet pensjonskostnad	5.336	4.505	831
	2023	2022	Endring
Pensjonsforpliktelser ytelsesordningen:			
Pensjonsforpliktelser	28.190	27.594	-596
- Pensjonsmidler	25.469	26.213	744
Balanseført pensjonsforpliktelse (-) / midler (+)	-2.721	-1.381	-1.340

Note 9 Antall ansatte / årsverk

	2023	2022
Antall ansatte per 31.12	51,0	47,0
Antall årsverk per 31.12	50,6	46,6

Note 10 Andre driftskostnader

	2023	2022
Driftskostnader eiendommer	8.959	7.068
Anskaffelse/vedlikehold inventar og utstyr	1.117	749
Driftskostnader IT	21.590	21.055
Lisenser/avgifter/kontingenter	5.094	3.674
Markedsføring	4.692	4.859
Honorarer	3.363	3.231
Andre tap	1.035	173
Øvrige driftskostnader	14.527	11.699
Andre driftskostnader	60.378	52.508
Lønn og andre personalkostander	60.659	51.997
Av-/nedskr, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	2.709	2.712
Totale driftskostnader	123.746	107.217

Uavhengig valgt revisor	2023	2022
Lovpålagt revisjon	742	563
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatte- og avgiftsrådgivning	81	0
Andre tjenester utenfor revisjon	490	121
Sum godtgjørelse til valgt revisor inkl. merverdiavgift	1.313	684

Note 11 Tap på utlån og garantier mv

For balansepostene fordring på sentralbanker og Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak, har banken benyttet seg av unntaket for lav kredittrisiko. Bankens "Kontantekvivalenter" er utelukkende fordringer mot Norges Bank. Norges Bank er ratet AAA og oppfyller dermed standarden presumpsjon om lav kredittrisiko. Norges Bank har en 12 måneders PD på 0,0 og banken gjør følgelig ikke noen tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Bankens "Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner" er utelukkende mot finansinstitusjoner med kredittrating og som oppfyller standardens presumpsjon om lav kredittrisiko, og banken har vurdert at dette sammenholdt med LGD og lav eksponering til å gi uvesentlige tapsavsetninger. Banken har følgelig ikke foretatt tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Spesifikasjon av balanseført utlån til og fordringer på kunder

	Amortisert kost	FVOCI	Samlet
2023			
Brutto balanseført utlån til kunder	1.819.410	7.823.866	9.643.276
Kontantstrømsbaserte nedskrivninger	-9.963	0	-9.963
Modellbaserte nedskrivninger	-19.573	-5.508	-25.081
Justert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	0	2.864	2.864
Netto utlån til kunder i balansen	1.789.874	7.821.222	9.611.096

	Amortisert kost	FVOCI	Samlet
2022			
Brutto balanseført utlån til kunder	1.693.322	7.309.751	9.003.073
Kontantstrømsbaserte nedskrivninger	-5.837	0	-5.837
Modellbaserte nedskrivninger	-15.201	-4.184	-19.385
Justert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	0	1.960	1.960
Netto utlån til kunder i balansen	1.672.284	7.307.527	8.979.811

Fordeling av utlån, garantier og ubenyttede kredittrammer

Tabellene viser endringen i brutto balanseført engasjement for utlån målt til amortisert kost (AK) fordelt på bedriftsmarked (BM) og privatmarked (PM). Tabellene viser også årsaken til endringen i brutto balanseført verdi innenfor de ulike stegene i modellen:

2023

Utlån målt til amortisert kost BM				Utlån målt til amortisert kost PM				Totalt i banken	
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM		
Brutto balanseført utlån									
1.156.879	327.254	25.247	1.509.380	01.01.23	144.633	26.622	12.687	183.942	1.693.322
59.315	-51.791	-7.524	0	Overført til trinn 1	16.498	-16.498	0	0	0
-158.621	158.621	0	0	Overført til trinn 2	-13.891	14.154	-263	0	0
-27.405	-14.776	42.181	0	Overført til trinn 3	-164	-44	207	0	0
24.458	-16.061	-798	7.599	Netto overført	-51.747	2.876	-111	-48.981	-41.382
296.583	52.372	930	349.885	Nye engasjement	33.319	71	0	33.391	383.275
-166.198	-48.965	-642	-215.805	Fraregnede engasjement	0	0	0	0	-215.805
1.185.011	406.654	59.394	1.651.060	31.12.23	128.649	27.181	12.521	168.351	1.819.410
0	43.851	36.992	80.843	Herav utlån med betalingslettelser		180	11.363	11.543	92.386

2022

Utlån målt til amortisert kost BM					Utlån målt til amortisert kost PM				
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM		Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM	Totalt i banken
1.096.355	280.019	55.760	1.432.134	Brutto balanseført utlån 01.01.22	171.183	26.364	2.578	200.125	1.632.259
32.958	-32.958	0	0	Overført til trinn 1	3.462	-3.462	0	0	0
-132.910	136.624	-3.715	0	Overført til trinn 2	-15.122	15.122	0	0	0
-11.242	-4.967	16.209	0	Overført til trinn 3	-80	-11.695	11.774	0	0
49.915	-16.817	1.201	34.299	Netto overført	-47.890	-2.895	-1.267	-52.052	-17.753
347.368	24.770	1.382	373.519	Nye engasjement	33.144	3.187	0	36.331	409.850
-225.565	-59.418	-45.590	-330.572	Fraregnede engasjement	-63	0	-399	-462	-331.034
1.156.879	327.254	25.247	1.509.380	Brutto balanseført utlån 31.12.22	144.633	26.622	12.687	183.942	1.693.322
0	22.530	5.803	28.333	Herav utlån med betalingslettelser	0	23	11.585	11.608	39.941

Tabellene viser endringen i brutto balanseført engasjement for utlån målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (FVOCI) fordelt på BM og PM. Tabellene viser også årsaken til endringen i brutto balanseført verdi innenfor de ulike trinnene i modellen:

2023

Utlån målt til FVOCI BM				Utlån målt til FVOCI PM				Totalt i banken	
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM		
0	0	0	0	01.01.23	6.755.060	539.790	14.900	7.309.751	7.309.751
0	0	0	0	Overført til trinn 1	140.908	-140.908	0	0	0
0	0	0	0	Overført til trinn 2	-360.824	362.669	-1.845	0	0
0	0	0	0	Overført til trinn 3	-2.371	-1.598	3.969	0	0
0	0	0	0	Netto overført	-2.317.210	-190.738	-6.010	-2.513.959	-2.513.959
0	0	0	0	Nye engasjement	2.951.683	82.029	0	3.033.712	3.033.712
0	0	0	0	Fraregnede engasjement	-5.638	0	0	-5.638	-5.638
0	0	0	0	31.12.23	7.161.609	651.244	11.013	7.823.866	7.823.866
0	0	0	0	Herav utlån med betalingslettelser		37.430	10.860	48.290	48.290

2022

Utlån målt til FVOCI BM					Utlån målt til FVOCI PM					
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM		Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM	Totalt i banken	
0	0	0	0	0	Brutto balanseført utlån 01.01.22	6.836.528	525.141	13.659	7.375.328	7.375.328
0	0	0	0	0	Overført til trinn 1	166.101	-164.272	-1.829	0	0
0	0	0	0	0	Overført til trinn 2	-304.801	308.412	-3.612	0	0
0	0	0	0	0	Overført til trinn 3	-9.344	-5.617	14.961	0	0
0	0	0	0	0	Netto overført	-2.452.474	-188.749	-8.279	-2.649.502	-2.649.502
0	0	0	0	0	Nye engasjement	2.520.338	64.875	0	2.585.213	2.585.213
0	0	0	0	0	Fraregnede engasjement	-1.288	0	0	-1.288	-1.288
0	0	0	0	0	Brutto balanseført utlån 31.12.22	6.755.060	539.790	14.900	7.309.751	7.309.751
0	0	0	0	0	Herav utlån med betalingslettelser	0	13.795	13.911	27.706	27.706

Tabellene viser endringen i totalt garantert beløp fordelt på BM og PM, samt årsaken til endringen innenfor de ulike trinnene i modellen:

2023

Finansielle garantikontrakter BM				Finansielle garantikontrakter PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier PM	
20.339	5.789	847	26.975	28.114	0	0	28.114	55.089
1.699	-1.699	0	0	0	0	0	0	0
-681	1.529	-847	1	0	0	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0
-7.728	-3.369	0	-11.097	-26.283	0	0	-26.283	-37.380
2.719	1.047	0	3.766	1.131	0	0	1.131	4.897
16.348	3.297	0	19.645	2.962	0	0	2.962	22.607

2022

Finansielle garantikontrakter BM				Finansielle garantikontrakter PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier PM	
27.104	7.626	868	35.598	31.919	98	0	32.017	67.615
2.056	-2.056	0	0	98	-98	0	0	0
-3.930	3.930	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0
-5.357	-3.711	-21	-9.089	-4.403	0	0	-4.403	-13.492
466	0	0	466	500	0	0	500	966
0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.339	5.789	847	26.975	28.114	0	0	28.114	55.089

Tabellen viser endringen i totalt tilsagnsbeløp som ikke er benyttet fordelt på BM og PM og årsaken til endringen innenfor de ulike trinnene i modellen:

2023

Ubenyttet kreditt og lånetilsagn BM				Ubenyttet kreditt og lånetilsagn PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet PM	
64.089	10.770	1.773	76.632	518.067	10.186	5	528.258	604.890
8.494	-8.494	0	0	7.469	-7.469	0	0	0
-19.073	19.073	0	0	-15.587	15.587	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0
-13.395	-15.975	-564	-29.934	-15.844	-9.034	-5	-24.883	-54.817
17.050	606	3.992	21.648	169.084	659	0	169.743	191.391
57.165	5.980	5.201	68.346	663.189	9.929	0	673.118	741.464

2022

Ubenyttet kreditt og lånetilsagn BM				Ubenyttet kreditt og lånetilsagn PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet PM	
52.591	4.065	0	56.656	442.440	8.300	20	450.760	507.416
1.253	-1.253	0	0	4.736	-4.736	0	0	0
-5.238	5.238	0	0	-3.688	3.688	0	0	0
-1.129	-500	1.629	0	0	0	0	0	0
-1.449	2.984	145	1.680	-46.027	756	-15	-45.286	-43.606
18.061	235	0	18.296	120.570	2.179	0	122.749	141.045
0	0	0	0	0	0	0	0	0
64.089	10.769	1.774	76.632	518.031	10.187	5	528.223	604.855

Fordeling og endringer i tapsavsetninger

Tabellene viser endringen i tapsavsetningen på balanseførte utlån fordelt på bedriftsmarkedet (BM) og privatmarkedet (PM) for utlån målt til henholdsvis AK og FVOCI

2023

Tapsavsetning utlån målt til Amortisert kost					Tapsavsetning utlån målt til FVOCI				
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned- skrivninger		Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned- skrivninger	Totalt i banken
4.857	9.663	6.519	21.039	Tapsavsetninger pr 01.01.23	1.960	2.138	85	4.183	25.222
2.122	-1.808	-314	0	Overført til trinn 1	490	-490	0	0	0
-675	677	-1	1	Overført til trinn 2	-107	170	-62	1	2
-377	-611	988	0	Overført til trinn 3	0	-53	54	1	1
-1.334	2.735	4.402	5.803	Netto endring	-1.419	461	-17	-975	4.828
1.800	849	37	2.686	Nye tap	1.597	334	0	1.931	4.617
0	0	0	0	Fraregnet tap	-5	0	0	-5	-5
6	0	1	7	Endring i risikomodell/parametre	349	22	1	372	379
0	0	0	0	Andre endringer	0	0	0	0	0
6.399	11.505	11.632	29.536	Beregnete tap pr 31.12.23	2.865	2.582	61	5.508	35.044
53	244	962	1.259	Herav tapsavsetninger PM	2.865	2.582	61	5.508	6.767
6.346	11.261	10.670	28.277	Herav tapsavsetninger BM	0	0	0	0	28.277
0	0	0	0	Tilbakef. over andre innt.og kostn.	-2.865	0	0	-2.865	-2.865
6.399	11.505	11.632	29.536	Balanseført tap pr 31.12.23	0	2.582	61	2.643	32.179
0	1.284	2.208	3.492	Herav kunder med betalingslettels	0	119	61	180	3.672

2022

Tapsavsetning utlån målt til Amortisert kost				Tapsavsetning utlån målt til FVOCI				Totalt i banken	
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned- skrivninger	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned- skrivninger		
8.249	5.117	17.162	30.528	Tapsavsetninger pr 01.01.22	3.020	561	14	3.595	34.123
601	-601	0	0	Overført til trinn 1	177	-175	-2	0	0
-998	1.062	-64	0	Overført til trinn 2	-131	135	-4	0	0
-83	-102	186	1	Overført til trinn 3	-4	-6	10	0	1
927	402	4.750	6.079	Netto endring	-49	-100	4	-145	5.934
1.269	689	1.060	3.018	Nye tap	896	307	0	1.203	4.221
-1.419	-1.052	-16.891	-19.362	Fraregnet tap	-965	-194	-8	-1.167	-20.529
-3.689	4.148	316	775	Endring i risikomodell/parametre	-984	1.610	71	697	1.472
0	0	0	0	Andre endringer	0	0	0	0	0
4.857	9.663	6.519	21.039	Beregnete tap pr 31.12.22	1.960	2.138	85	4.183	25.222
0	0	0	1.263	Herav tapsavsetninger PM	0	0	0	4.151	5.414
0	0	0	19.776	Herav tapsavsetninger BM	0	0	0	32	19.808
0	0	0	0	Tilbakef. over andre innt.og kostn.	-1.960	0	0	-1.960	-1.960
4.857	9.663	6.519	21.039	Balanseført tap pr 31.12.22	0	2.138	85	2.223	23.262
0	766	1.115	1.881	Herav kunder med betalingslettels	0	115	82	197	2.077

Tabellene viser endringen i tapsavsetningen på utenom balanseførte poster fordelt på bedriftsmarkedet (BM) og privatmarkedet (PM) for engasjement målt til henholdsvis AK og FVOCI

2023

Tapsavsetning ubenyttet kreditt og lånetilsagn				Tapsavsetning finansielle garantikontrakter				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger	
287	35	4	326	162	43	6	211	537
21	-21	0	0	12	-13	0	-1	-1
-106	106	0	0	-5	11	-6	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0
-73	-29	-2	-104	-69	-25	0	-94	-198
114	4	69	187	21	8	0	29	216
0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	0	0	31	6	1	0	7	38
0	0	0	0	0	0	0	0	0
274	95	71	440	127	25	0	152	592
197	11	0	208	1	0	0	1	209
77	84	71	232	126	25	0	151	383
-150	0	0	-150	0	0	0	0	-150
398	95	71	290	127	25	0	152	442

2022

Tapsavsetning ubenyttet kreditt og lånetilsagn				Tapsavsetning finansielle garantikontrakter				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger	
451	16	0	467	214	101	11	326	793
5	-5	0	0	27	-27	0	0	0
-67	67	0	0	-29	29	0	0	0
-8	-2	10	-1	0	0	0	0	-1
-310	-61	-8	-379	-53	-31	-1	-85	-464
76	2	0	78	4	0	0	4	82
0	0	0	0	0	0	0	0	0
140	18	3	161	0	-29	-4	-33	128
0	0	0	0	0	0	0	0	0
287	35	5	326	163	43	6	212	538
			99				12	111
			227				200	427
-69	0	0	-69	0	0	0	0	-69
218	35	5	257	163	43	6	212	469

Banken har lån pr 4,1 mill kr som er nedskrevet i løpet av året, og som fremdeles er underlagt håndhevsaktiviteter. Tilsvarende tall for 2022 var kr 5,8 mill kr.

Økningen i nedskrivningene på eksisterende lån målt til amortisert kost (AMK) er knyttet til økte kontantstrømsbaserte nedskrivninger, samtidig som de modellbaserte tapsavsetningene vurdert til AMK er økt på grunn av økt volum og noen justeringer i modellen.

Parametere benyttet i tapsmodellen

Under vises sentrale forutsetninger i tapsmodellen. Se note 2 for nærmere beskrivelse av prisipper og metoder som ligger til grunn for parametersettingen.

	2022	2023	2024	2025	2026
Makroutvikling:					
Arbeidsledighet	1,8 %	1,8 %	2,1 %	2,3 %	2,3 %
Styringsrente/rentebane	2,75 %	4,50 %	4,50 %	3,90 %	3,20 %
Boligpriser	4,9 %	-0,2 %	1,0 %	5,1 %	6,5 %
Tapsgrad:					
Tapsgrad PM	0,04 %	0,04 %	0,04 %	0,04 %	0,04 %
Tapsgrad BM	0,70 %	0,70 %	0,70 %	0,70 %	0,70 %
Sannsynlighetsvekting:					
Sannsynligetsvekting nøytralt/positivt/negativt utfall	80/15/5	80/15/5	80/15/5	80/15/5	80/15/5

Makrofaktorene er hentet fra Pengepolitisk rapport utgitt av Norges Bank, sist oppdatert 04/2023 i desember 2023.

Sensitivitet i tapsmodellen

Tapsgradsmodellen som benyttes for beregning av forventet tap på engasjementene bygger på flere kritiske estimater, herunder tapsgrad, nedbetalingsprofil, forventet levetid og makroutvikling.

Modellen og tapsestimatene er således sårbare for endringer i forutsetninger. Banken har derfor beregnet tapsestimater gitt endringer i sentrale forutsetninger for å illustrere hvordan tapsestimatene påvirkes.

Det er foretatt sensitivitetsanalyser for følgende faktorer:	Konsekvens 2023	Konsekvens 2022
Tapsgrad PM endres 50 %	+/- 2.962	+/- 2.240
Tapsgrad BM endres 50 %	+/- 8.973	+/- 7.333
Positivt scenario vektet 100 % sannsynlig	-10.609	-8.058
Negativt scenario vektet 100 % sannsynlig	106.089	85.084

Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	2023	2022
Endring i nedskrivninger og tapsavsetninger på utlån	9.798	-8.875
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	0	14.121
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	0	2.544
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-296	-197
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	31	186
Sum kredittap på utlån målt til AK eller FVOCI	9.533	7.779
Sum kredittap på garantier mv som ikke måles til virkelig verdi over resultat	56	-255
Sum kredittap på rentebærende verdipapirer målt til virkelig verdi over resultat	0	0
Sum kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	9.589	7.524

Note 12 Skattekostnad

Midlertidige forskjeller	2023	2022
Varige driftsmidler	7.699	7.991
Finansielle instrumenter	-7.560	-11.850
Grunnlag for utsatt skatt / skattefordel (-) i balansen	139	-3.859
Utsatt skatt/Utsatt skattefordel (-) i balansen	35	-965
Endring i balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt/skattefordel (-) pr 01.01	-965	793
Resultatført i perioden	1.000	-1.758
Utsatt skatt / skattefordel (-) i balansen	35	-965
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skatt på videreført virksomhet	149.805	111.257
Permanente forskjeller	-27.334	-15.404
Endring i midlertidige forskjeller	1.631	961
Grunnlag for beregning av betalbar skatt	124.102	96.814
Fordeling av skattekostnaden		
Betalbar skatt (25% av grunnlag for beregning av betalbar skatt)	31.025	24.204
Endring i utsatt skatt/skattefordel	1.000	-1.758
Skatt ført over andre inntekter og kostnader	134	526
For mye/lite avsatt skatt forrige år	1	-803
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	32.160	22.169
Betalbar skatt i balansen	31.025	24.204

Note 13 Klassifikasjon av finansielle instrumenter

2023	Amortisert kost (AK)	Virkelig verdi med verdi- endring over resultat (FVTPL)	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (FVOCI)	Sum
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	81.279	0	0	81.279
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og fin.foretak	314.254	0	0	314.254
Utlån til og fordringer på kunder	1.789.874	0	7.821.222	9.611.096
Rentebærende verdipapirer	0	1.258.181	0	1.258.181
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	345.309	0	345.309
Sum finansielle eiendeler	2.185.407	1.603.490	7.821.222	11.610.119

Finansielle forpliktelser				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	3.099	0	0	3.099
Innskudd og andre innlån fra kunder	7.679.055	0	0	7.679.055
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2.346.676	0	0	2.346.676
Annen gjeld	1.772	0	0	1.772
Sum finansielle forpliktelser	10.030.602	0	0	10.030.602

2022	Amortisert kost (AK)	Virkelig verdi med verdi- endring over resultat (FVTPL)	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (FVOCI)	Sum
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	82.205	0	0	82.205
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og fin.foretak	465.404	0	0	465.404
Utlån til og fordringer på kunder	1.672.284	0	7.307.527	8.979.811
Rentebærende verdipapirer	0	1.162.558	0	1.162.558
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	319.535	0	319.535
Sum finansielle eiendeler	2.219.893	1.482.093	7.307.527	11.009.513

Finansielle forpliktelser				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	4.199	0	0	4.199
Innskudd og andre innlån fra kunder	7.502.156	0	0	7.502.156
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2.046.753	0	0	2.046.753
Annen gjeld	2.009	0	0	2.009
Sum finansielle forpliktelser	9.555.117	0	0	9.555.117

Note 14 Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Banken benytter følgende verdsettelseshierarki ved beregning av virkelig verdi for finansielle instrumenter:

Nivå 1: Noterte priser i et aktivt marked for gjeldende eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Noterte priser i et aktivt marked for lignende eiendeler eller forpliktelser, eller annen verdsettelsesmetode hvor all vesentlig input er basert på observerbare markedsdata.

Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som i hovedsak ikke er basert på observerbare markedsdata. Typiske metoder kan da være bruk av ulike multipler, kontantstrømsanalyser, sammenlignbare transaksjoner og lignende.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 1

Verdipapirfond og egenkapitalbevis

Banken eier verdipapirfond og noterte EK-bevis som handles i et aktivt marked og som dermed måles på nivå 1.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2

Sertifikater og obligasjoner

Bankens obligasjonsbeholdning måles på nivå 2 ved å bruke prising fra Nordic Bond Pricing, utledet av rentekurvane.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3

Aksjer

Bankens strategiske aksjeposter, som Verd Boligkreditt AS og Frende Forsikring med flere, verdsettes på nivå 3. Banken har etter en samlet vurdering valgt å verdsette disse eierandelene ved å benytte P/B = 1,0. Mer konkret innebærer dette at bankens andel av egenkapitalen i de respektive selskaper danner grunnlag for kursfastsettelsen per aksje i bankens regnskap. Banken bruker de respektive selskaps forrige kvartalsregnskap som grunnlag for beregningene. Banken vil revurdere sin målemetode, dersom særlige forhold i de enkelte selskap skulle tilsi at verddivurderingsmetodene bør revurderes. Konkrete transaksjoner knyttet til aksjene i de respektive selskap vil også medføre en revurdering av bankens verdsettelsesmetode.

Utlån til kunder målt til FVOCI

Utlån til kunder klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader verdsettes basert på pålydende saldo inkl. påløpte renter og forventet tap. Utlån uten vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning verdsettes til pålydende saldo. Utlån med vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangsinnregning (trinn 2 og 3) verdsettes til saldo fratrasket beregnet tap over instrumentenes levetid.

Se også beskrivelse i Note 2: Regnskapsprinsipper

Klassifisering av verddivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon pr 31.12.2023

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	826.021	0	826.021
Verdipapirfond	102.100	0	0	102.100
Aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond	34.386	0	310.923	345.309
Utlån til kunder FVOCI	0	0	7.821.222	7.821.222
Eiendeler	136.486	826.021	8.132.145	9.094.652

Klassifisering av verdivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon pr 31.12.2022

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	688.059	0	688.059
Verdipapirfond	474.499	0	0	474.499
Aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond	27.425	0	292.110	319.535
Utlån til kunder FVOCI	0	0	7.307.527	7.307.527
Eiendeler	501.924	688.059	7.599.637	8.789.620

Note 15 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:

Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Verdiene er beregnet med utgangspunkt i priser notert i aktive markeder der slik informasjon er tilgjengelig, interne modeller som beregner en teoretisk verdi når det ikke finnes aktive markeder, eller sammenligning mellom priser på instrumentene i porteføljen i forhold til siste tilgjengelige transaksjonspriser. Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet.

Slike verdivurderinger vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurdering av de samme instrumenter. Avvik skyldes blant annet forskjellig oppfatning av markedsutsikter, markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav, samt avvik i tilgang på presis informasjon.

For balansepostene kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder, innskudd fra kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder er balanseført verdi tilnærmet lik virkelig verdi.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken innhenter markedspriser og kredittspreader fra Nordic Bond Pricing, informasjonssystemet Bloomberg og uavhengige meglere i større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer vurdert til amortisert kost er klassifisert som finansielle instrumenter i nivå 2.

	2023		2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2.346.676	2.395.235	2.046.753	2.088.277

Note 16 Engasjement fordelt på sektor, næring og geografi

Kredittengasjement fordelt på sektor og næring

	Brutto utlån		Garantier		Ubenyttede kreditter	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Jordbruk og tilknyttede tjenester	5.806	5.999	0	0	0	0
Skogbruk og tilknyttede tjenester	33.552	9.312	0	0	415	607
Fiske og fangst	35.631	33.467	0	0	0	0
Akvakultur	0	0	0	0	0	0
Bergverksdrift og utvinning	0	0	0	0	0	0
Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og r	0	0	0	0		0
Utvinning av råolje og naturgass	0	0	0	0		0
Industri	13.226	13.238	0	0	2.622	1.174
Bygging av skip og båter	1.699	2.465	250	250	1.148	538
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	1.490	7.202	0	0	0	0
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirks	0	0	0	0	0	0
Utvikling av byggeprosjekter	196.179	150.999	2.672	2.414	6.339	919
Bygge- og anleggsvirksomhet	143.645	127.659	4.825	13.568	17.752	30.326
Varehandel, reparasjon av motorvogner	56.304	59.251	4.483	7.586	8.933	7.004
Utenriks sjøfart og rørtransport	0	0	0	0	0	0
Transport ellers og lagring	23.356	19.229	2.047	1.533	783	687
Overnattings- og serveringsvirksomhet	48.459	48.045	166	1.210	4.621	3.652
Informasjon og kommunikasjon	14.736	21.913	165	220	793	763
Omsetning og drift av fast eiendom	1.146.279	1.069.029	2.234	8.644	10.787	22.762
Faglig og finansiell tjenesteyting	57.938	67.135	163	163	5.981	9.630
Forretningsmessig tjenesteyting	38.383	22.079	3.800	2.200	1.578	919
Tjenesteytende næringer ellers	172.367	161.711	1.375	1.375	12.035	10.541
Bedriftskunder	1.989.050	1.818.733	22.180	39.163	73.787	89.522
Personkunder	7.654.226	7.184.340	427	15.926	592.062	515.333
Brutto engasjement kunder	9.643.276	9.003.073	22.607	55.089	665.849	604.855
Tapsavsetning trinn1	-6.399	-4.857	-128	-163	-125	-217
Tapsavsetning trinn2	-14.086	-11.801	-25	-43	-96	-35
Tapsavsetning trinn3	-11.695	-6.604	0	-6	-71	-5
Netto engasjement kunder	9.611.096	8.979.811	22.454	54.877	665.557	604.598
Sum finansinstitusjoner	314.254	465.404	0	0	0	0
Sum kunder og finansinstitusjoner	9.925.350	9.445.215	22.454	54.877	665.557	604.598
Lån overført Verd Boligkreditt AS	2.135.657	2.060.415	0	0	0	0

Kredittengasjement fordelt på geografiske områder

	Utlån		Garantier		Ubenyttede kreditter	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Kristiansand	7.584.638	7.114.645	20.583	50.033	547.841	505.130
Nabokommuner	730.327	665.174	1.636	4.056	46.649	44.461
Landet for øvrig	1.280.327	1.187.249	388	1.000	69.146	54.284
Utland	20.290	18.486	0	0	2.213	980
Sum kunder, hovedstol	9.615.582	8.985.554	22.607	55.089	665.849	604.855
Periodiserte renter	27.694	17.519	0	0	0	0
Tapsavsetninger	-32.180	-23.262	-153	-212	-292	-257
Netto engasjement kunder	9.611.096	8.979.811	22.454	54.877	665.557	604.598

Sertifikater og obligasjoner: Klassifisering av utstedere etter sektor

	2023	2022
Kommune/Fylkeskommune	190.056	0
Kredittforetak	648.181	634.563
Bank	293.822	29.208
Andre	17.012	22.000
Sum	1.149.071	685.771
Påløpte renter	7.010	2.288
Sertifikater og obligasjoner etter sektor	1.156.081	688.059
Rentefond	102.100	474.499
Sum rentebærende verdipapirer	1.258.181	1.162.558

Note 17 Kredittforringede engasjement

Definisjon av kredittforringede engasjement framgår av note 2.

Det beregnes modellbaserte nedskrivninger på friskmeldte engasjement på 14,6 mill kr i samsvar med karantenereglene under IFRS 9. Tilsvarende tall var 9,4 mill kr i fjor.

Kredittforringede engasjement	2023	2022
Brutto misligholdte engasjement > 90 dager etter forfall	15.811	5.175
Øvrige kredittforringede engasjement	57.527	50.285
Sum kredittforringede engasjement	73.338	55.460
Trinn 3 nedskrivninger	-11.766	-6.615
Netto kredittforringede engasjement	61.572	48.845
Avsetningsgrad	16,0%	11,9%
Brutto misligholdte engasjement > 90 dager i % av brutto engasjement	0,2%	0,1%
Kredittforringede engasjement i % av brutto engasjement	0,7%	0,6%

Kredittforringede engasjement med modellbaserte nedskrivninger	2023	2022
6-29 dager	0	22
30-89 dager	0	10
> 90 dager	10.435	3.434
Friskmeldte engasjement med modellbaserte nedskrivninger	14.586	9.361
Sum	25.021	12.827

Kredittforringede engasjement fordelt etter sikkerheter

	Brutto balanseført enga- sjement	Tapsav- setninger	Netto balanseført enga- sjement	Verdi av sikkerhet
2023				
Engasjement med pant i bolig	60.690	-6.071	54.619	53.897
Engasjement med pant i annen sikkerhet	11.603	-4.689	6.914	6.706
Engasjement uten sikkerhet	1.045	-1.006	39	0
Sum	73.338	-11.766	61.572	60.603

2022	Brutto balanseført enga- sjement	Tapsav- setninger	Netto balanseført enga- sjement	Verdi av sikkerhet
Engasjement med pant i bolig	36.044	-4.814	31.230	48.330
Engasjement med pant i annen sikkerhet	18.121	-846	17.275	31.673
Engasjement uten sikkerhet	1.295	-955	340	0
Sum	55.460	-6.615	48.845	80.003

Verdien av sikkerheten er i 2023 ikke satt høyere enn netto engasjement. Tallene for 2022 er ikke omarbeidet så tallene er sånn sett ikke direkte sammenlignbare.

Banken har 63,3 mill kr i utlån i steg 3 hvor avsetninger basert på tapsgradsmodellen er vurdert tilstrekkelig

Tilsvarende tall for 2022 var 42,7 mill kr.

Note 18 Aksjer og egenkapitalbevis

Aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat

Aksjer	Org.nr.	Antall	Eierandel	Bokført verdi	Bokført verdi
				2023	2022
Balder Betaling AS	918 693 009	693.572	2,43 %	21.262	20.893
Bankenes ID-tjeneste AS	988 477 052	6.600	6,60 %	8	8
Brage Finans AS	995 610 760	2.942.294	2,15 %	71.501	57.875
DSS AS	917 153 949	1	11,11 %	5	5
Eiendomskreditt AS	979 391 285	47.806	0,89 %	8.285	7.993
Frende Holding AS	991 410 325	109.397	1,62 %	59.828	62.318
Norne Securities AS	992 881 828	359.251	1,95 %	2.924	1.351
Norsk Gjeldsinformasjon AS	920 013 015	1.466	0,28 %	107	107
Spama AS	916 148 690	180	0,57 %	256	239
Verd Boligkreditt AS	994 322 427	132.316	9,45 %	142.346	137.705
Visa Inc C-aksje	-	36	0,16 %	301	234
VN Norge AS*	821 083 052	3749009138	0,37 %	2.967	2.307
Sum aksjer				309.790	291.034

*For VN Norge er antall aksjer oppgitt i millioner.

Egenkapitalbevis

Sparebank 1 Nord-Norge	952 706 365	43.000	0,04 %	4.429	3.978
Sparebank 1 SMN	937 901 003	30.000	0,02 %	4.224	3.558
Sparebanken Sør	937 894 538	56.780	0,14 %	8.205	6.703
Sparebanken Vest	832 554 332	126.884	0,12 %	13.830	11.178
Kredittforeningen for sparebanker	986 918 930	920	1,84 %	1.133	1.076

Sum egenkapitalbevis				31.822	26.493
-----------------------------	--	--	--	---------------	---------------

Aksjefond

Verdipapirfondet Norne Aksje	923 422 552	25.250		3.697	2.008
------------------------------	-------------	--------	--	-------	-------

Sum aksjefond				3.697	2.008
----------------------	--	--	--	--------------	--------------

Samlet aksjer, andeler og egenkapitalbevis				345.309	319.535
---	--	--	--	----------------	----------------

Note 19 Andre immaterielle eiendeler

	2023	2022
Anskaffelseskost 01.01	22.137	22.137
Tilgang i året	0	0
Avgang i året	-63	0
Anskaffelseskost 31.12	22.074	22.137
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-21.652	-21.367
Årets utrangeringer	63	0
Årets avskrivninger	-238	-285
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-21.827	-21.652
Bokført verdi 31.12	247	485
Avskrivningssatser	20 %	20 %
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Andre immaterielle eiendeler består av programvarelisenser.

Note 20 Varige driftsmidler og investeringseiendom

2023	Maskiner og inventar	Forretnings-eiendommer	Ikke avskrivbare eiendommer	Sum varige driftsmidler	Investerings-eiendom	Sum driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01	10.590	54.035	8.258	72.883	5.398	78.281
Tilgang i året	641			641		641
Avgang i året	-667			-667	0	-667
Anskaffelseskost 31.12	10.564	54.035	8.258	72.857	5.398	78.255
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-8.298	-28.429	0	-36.727	-144	-36.871
Årets utrangeringer	667	0	0	667	0	667
Årets avskrivninger	-596	-1.767	0	-2.363	-108	-2.471
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-8.227	-30.196	0	-38.423	-252	-38.675
Bokført verdi 31.12	2.337	23.839	8.258	34.434	5.146	39.580
Avskrivningssatser	0 - 30 %	2 - 10 %			2 %	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær			Lineær	

Bankens varige driftsmidler består av bankbygg, bedriftshytter, inventar og kontormaskiner. Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger over sine driftsmidler.

Investerings eiendommen består av et bygg som er delvis utleid. Bygget ble overtatt i forbindelse med fusjonen med Dronningensgate 43 II AS i 2021. Inntektene av eiendommen vurderes som uvesentlige, og det er ikke utarbeidet ytterligere spesifikasjoner knyttet til eiendommen. Ny eller endret bruk av bygget vil bli vurdert i 2024. Ledelsen vurderer at det ikke har vært endringer i verdi fra kjøpesummen på 5,4 mill kroner i 2021.

2022	Maskiner og inventar	Forretnings-eiendommer	Ikke avskrivbare eiendommer	Sum varige driftsmidler	Investerings-eiendom	Sum driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01	10.590	53.660	8.258	72.508	5.398	77.906
Tilgang i året		375		375		375
Avgang i året				0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	10.590	54.035	8.258	72.883	5.398	78.281
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-7.764	-26.645	0	-34.409	-36	-34.445
Årets utrangeringer		0	0	0	0	0
Årets avskrivninger	-534	-1.784	0	-2.318	-108	-2.426
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-8.298	-28.429	0	-36.727	-144	-36.871
Bokført verdi 31.12	2.292	25.606	8.258	36.156	5.254	41.410
Avskrivningssatser			0 - 30 %	2 - 10 %		
Avskrivningsplan			Lineær	Lineær		

Avskrivninger

	2023	2022
Årets avskrivninger investeringseiendommer	108	108
Årets avskrivninger immaterielle eiendeler	238	286
Årets avskrivninger varige driftsmidler	2.363	2.318
Avskrivninger på ikke-finansielle eiendeler	2.709	2.712

Note 21 Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak

	2023	2022
Kortsiktig mellomregning med kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	3.099	4.199
Sum innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak 31.12	3.099	4.199

Note 22 Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder fordelt på kundegrupper	2023	2022
Jordbruk og tilknyttede tjenester	4.031	4.767
Skogbruk og tilknyttede tjenester	8.403	3.281
Fiske og fangst	4.809	13.894
Akvakultur (fiskeoppdrett og klekkerier)	0	2
Bergverksdrift og utvinning	147	356
Industri	36.764	43.655
Bygging av skip og båter	80	137
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	2.303	4.984
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	187	272
Utvikling av byggeprosjekter	76.960	94.381
Bygge- og anleggsvirksomhet	148.268	163.241
Varehandel, reparasjon av motorvogner	230.363	240.895
Utenriks sjøfart og rørtransport	4.671	3.179
Transport ellers og lagring	13.169	12.380
Overnattings- og serveringsvirksomhet	20.959	35.553
Informasjon og kommunikasjon	21.948	38.393
Omsetning og drift av fast eiendom	289.200	354.371
Faglig og finansiell tjenesteyting	821.737	676.401
Forretningsmessig tjenesteyting	39.354	28.831
Tjenesteytende næringer ellers	425.550	436.498
Bedriftskunder	2.148.903	2.155.471
Personkunder	5.530.152	5.346.685
Innskudd fra kunder	7.679.055	7.502.156

Kundeinnskudd fordelt på geografi	2023	2022
Kristiansand	6.275.299	6.146.789
Nabokommunene Vennesla, Birkenes og Lillesand	471.695	395.877
Landet for øvrig	842.312	889.236
Utlandet	76.970	68.506
Sum kunder, hovedstol	7.666.276	7.500.408
Periodiserte renter	12.779	1.748
Innskudd fra kunder	7.679.055	7.502.156

Note 23 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Utstedt lån					2023	2022
ISIN	Valuta	Kortnavn	Løpetid	Rente		
NO0010869563	NOK	SPSK14 PRO	29.11.19 - 01.06.23	3 mnd NIBOR + 0,50 %	0	205.000
NO0010873060	NOK	SPSK15 PRO	15.01.20 - 15.04.25	3 mnd NIBOR + 0,63 %	393.000	393.000
NO0010911076	NOK	SPSK16 PRO	04.12.20 - 04.12.25	3 mnd NIBOR + 0,63 %	370.000	370.000
NO0010917388	NOK	SPSK17 PRO	12.01.21 - 12.01.24	3 mnd NIBOR + 0,44 %	50.000	320.000
NO0011095481	NOK	SPSK18 PRO	09.09.21 - 09.09.24	3 mnd NIBOR + 0,33 %	400.000	400.000
NO0012709452	NOK	SPSK19 PRO	29.09.22 - 29.09.23	3 mnd NIBOR + 0,64 %	0	150.000
NO0012780073	NOK	SPSK20 PRO	09.12.22 - 09.03.26	3 mnd NIBOR + 1,17 %	260.000	260.000
NO0012899980	NOK	SPSK21 PRO	27.04.23 - 27.04.28	3 mnd NIBOR + 1,26 %	300.000	0
NO0012929472	NOK	SPSK22 PRO	30.05.23 - 01.09.26	3 mnd NIBOR + 1,04 %	410.000	0
NO0013078303	NOK	SPSK23 PRO	30.11.23 - 30.03.27	3 mnd NIBOR + 0,90 %	200.000	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi					2.383.000	2.098.000
Herav egne obligasjoner, nominell verdi					-50.000	-60.000
Påløpte renter					13.462	9.110
Justering til amortisert kost					214	-357
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					2.346.676	2.046.753

Endringer i obligasjonsgjeld	2023	2022
Bokført obligasjonsgjeld 01.01	2.046.753	1.792.019
Opptak nye lån i perioden til pålydende	910.000	560.000
Innfrielse, nedkvittering til pålydende i perioden	-625.000	-250.000
Innbetaling pålydende egne	258.000	0
Tilbakekjøp pålydende egne	-248.000	-60.000
Effekt av kursendringer	571	-1.020
Endring påløpte renter	4.352	5.754
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer 31.12	2.346.676	2.046.753

Gjennomsnittlig rente ved periodeslutt	5,50 %	3,90 %
--	--------	--------

Banken emitterer verdipapirer for å finansiere bankens virksomhet.

Obligasjonslånene er notert på Nordic ABM. Lånene har flytende rente som blir regulert hver 3. måned.

Note 24 Annen gjeld

	2023	2022
Skyldig skattetrekk	2.054	1.766
Skyldig arbeidsgiveravgift og finansskatt	1.734	1.357
Skyldig mva	1	2
Skyldig formuesskatt	4.728	3.762
Skyldig offentlige avgifter	8.517	6.887
Leverandørgjeld	1.742	2.009
Andre periodiseringer	10.121	7.695
Annen gjeld	1.953	3.359
Annen gjeld	22.333	19.950

Note 25 Finansielle garantier og pantsettelse mv

	2023	2022
Garantier		
Betalingsgarantier	10.303	10.607
Kontraktsgarantier	8.151	8.182
Valutalångarantier	0	31.354
Andre garantier	4.153	4.946
Sum garantiansvar	22.607	55.089

	2023	2022
Pantsettelse		
Pantsatte verdipapirer som sikkerhet for F-lån i Norges Bank	0	0
Sum pantsettelse	0	0

Salg av utlån

Spareskillingsbanken har avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til Verd Boligkreditt AS (Verd) som eies av 18 frittstående sparebanker. I henhold til inngått forvaltningsavtale med Verd står de enkelte sparebankene for forvaltning av utlånene og opprettholder også kundekontakten. Bankene mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltningen av lånene.

Spareskillingsbanken har vurdert de regnskapsmessige konsekvensene slik at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført, og det innebærer full fraregning. Mottatt vederlag for lån som er overført til Verd tilsvarer bokført verdi av hovedstol inkl påløpte renter og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet.

Eierbankene innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis Verd får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført.

Dersom Spareskillingsbanken ikke er i stand til å betjene kundene, kan Verd overføre forvaltningsansvaret til en eller flere øvrige eierbanker, og retten til provisjon vil falle bort. Videre har Spareskillingsbanken en opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

Bankens eierandel i Verd framgår av note 18.

Verd Boligkreditt AS

Verd Boligkreditt AS har konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor gjeldende regelverk. Verd Boligkreditt AS har en rating fra Scope Ratings på AAA med "stable outlook" fra januar 2023.

Lån solgt til Verd er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av dokumentert verdi på bolig. Solgte lån er juridisk eid av Verd, og Spareskillingsbanken har ingen rett til bruk av lånene, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi.

Eierbankene forestår forvaltningen av de solgte utlånene og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i Verd.

Totalt er det fraregnet boliglån til Verd for 2,1 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret. Mottatt vederlag for lån overført fra banken til Verd tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi ved utgangen av 2023 og 2022. Spareskillingsbanken plikter imidlertid å finansiere 10 % av det lånevolumet banken har overført Verd, og pr 31.12.23 utgjør denne finansieringen 218 mill kr. Beløpet inngår i balanseposten Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost.

De lånene som er overført til Verd er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Bankene har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i Verd Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at bankene skal bidra til at Verd Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå.

Note 26 Risikostyring og kapitaldekning

Risiko er et sentralt tema ved å drive bankvirksomhet, og risikostyring og kontroll er grunnleggende for den daglige drift av banken og styrets oppfølging. Bankens risikostyring og internkontroll skal bidra til at bankens risiko styres på en måte som understøtter bankens strategiske målsetninger, samt bidrar til å sikre bankens langsiktige verdiskapning. De overordnede rammer for bankens risikoeksponering og styring vurderes og fastsettes årlig gjennom bankens styrende dokumenter. Banken har en kontinuerlig prosess for å videreutvikle og forbedre bankens risikostyring.

Styret har vedtatt prinsipper for banken sin risikostyring gjennom ulike styringsdokument. Disse følges opp gjennom regelmessig internkontroll og resultatene rapporteres til styret. Dokumentene og risikoanalysene blir oppdatert kvartalsvis, og skal dekke alle vesentlige aktiviteter. Disse er en viktig del av bankens kvalitetssikringssystem.

Kapitalkravsregelverket under Basel II er et tredelt system inndelt i såkalte pilarer. Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning, mens Pilar 2 omhandler bankens vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging. Pilar 3 omhandler bankens krav til offentliggjøring av finansiell informasjon.

Pilar 1 - Minimumskrav til ansvarlig kapital

Minstekravet omfatter krav til sammensetning av ansvarlig kapital, krav til beregningsgrunnlaget for kredittrisiko samt eksplisitte kapitalkrav for operasjonell risiko, motpartsrisiko og markedsrisiko. Spareskillingsbanken har valgt standardmetoden for beregning av kapitalkravet for kredittrisiko, og basismetoden for beregning av kapitalkravet for operasjonell risiko. Banken har ingen handelsportefølje eller eksponering som gjør at banken p.t. omfattes av kapitalkravet for markedsrisiko.

Kredittrisiko:

Kredittrisiko er den vesentligste risikoen Spareskillingsbanken håndterer. Kredittrisiko er risikoen for at et låne- eller garantiengasjement går i mislighold, og kunden ikke oppfyller sine avtalte forpliktelser overfor banken. Etter Pilar 1 deles disse engasjementene inn i kategorier, og utfra engasjementsbeløp, type sikkerhet/-beløp og status på engasjement/motpart beregnes kapitalkravet ut fra standard risikovekter.

Operasjonell risiko:

Bankens operasjonelle risiko oppstår som følge av systemfeil eller kontrollfeil som medfører at ledelsen hindres i å overvåke eller kontrollere de øvrige risikoer eller at den normale transaksjonsbehandlingen hindres. Videre er dette risiko for feil økonomisk rapportering som kan gi feilaktig beslutningsgrunnlag både internt og eksternt. Etter Pilar 1 har Spareskillingsbanken valgt å beregne operasjonell risiko etter basismetoden. Denne legger til grunn et kapitalkrav på 15% av siste tre års inntekter.

Motpartsrisiko:

Banken har p.t. ingen derivater med kreditteksponering som omfattes av kapitalkravet for motpartsrisiko i Pilar 1.

Markedsrisiko:

Banken har ingen handelsportefølje eller eksponering som gjør at banken p.t. omfattes av kapitalkravet for markedsrisiko i Pilar 1. Kapital settes av for handelsrammer for bankporteføljen under Pilar 2.

Pilar 2 - Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

Pilar 2 er basert på at bankens styre minimum årlig skal gjennomføre en intern prosess (ICAAP) for å vurdere om det er samsvar mellom risikonivå og bankens kapitalbehov. I tillegg gjennomfører Finanstilsynet en egen vurdering av Spareskillingsbankens risikoer, kapitalbehov og likviditetsbehov (SREP). Kapitalbehovet under Pilar 2 skal dekke risikoer som ikke, eller bare delvis, er dekket i Pilar 1, og kravet skal dekkes av ren kjernekapital. Det skal utarbeides en strategi og kapitalplan for å opprettholde bankens soliditet og hvordan banken har til hensikt å tilpasse sitt kapitalnivå fremover.

Finanstilsynet har gjennomført ny vurdering av Spareskillingsbankens kapitalbehov under Pilar 2 i 2023. Banken fikk da et vedtak om at banken skal ha tilleggskapital tilsvarende minst 2,5 % av risikovektet beregningsgrunnlag. Det er krav om at minimum 1,4 % av dette består av ren kjernekapital, mens 1,9 % kan bestå av kjernekapital.

Motsyklisk kapitalbuffer er økt fra 2,0 % til 2,5 % i 2023, og systemrisikobuffer er økt fra 3,0 % til 4,5 %. Dette medfører at bankens minstekrav til ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning på konsolidert nivå var dermed henholdsvis 15,4 %, 17,4 % og 20,0 % ved utgangen av 2023. Banken oppfyller disse kravene med god margin. Etter en samlet vurdering av bankens kapitalbehov har styret fastsatt en kapitalkravsmargin på 1,0 prosentpoeng og dermed et målnivå for ren kjernekapitaldekning for Spareskillingsbanken på 21,0 % pr 31.12.23.

Kapitalmålet skal også ta hensyn til bankens kapitalbehov i et fremoverskuende perspektiv, bankens forretningsmodell, fleksibilitet og stresstestresultater. Det legges både kvalitative og kvantitative faktorer til grunn for denne vurderingen, herunder en stresstest som viser hvordan banken kan opprettholde normal aktivitet i en periode der banken har tap på flere av sine forretningsområder. Banken har en god lønnsomhet gjennom sin forretningsmodell som gir den en solid evne til å absorbere tap. Utlånsporteføljen har kort gjennomsnittlig løpetid og det gir banken stor fleksibilitet i styring av balansen og eksponering. Den uvektede kjernekapitalandelen er på 11,7 % som representerer en reell evne til å absorbere tap. Banken gjennomfører flere stresstester knyttet til et alvorlig økonomisk tilbakeslag, der banken opplever store tap på samtlige forretningsområder, tap av lønnsomhet og bortfall av funding. Samtidig skal banken opprettholde en normal utlånsvekst. Stresstestene viser at banken har effektive tiltak for å redusere eksponeringen under en nedtur.

God tapsabsorberende evne gjennom lønnsomhet, fleksibilitet i styring av balansen på grunn av korte løpetider, og en høy uvektet kapitaldekning sammen med resultatene av stresstester underbygger styrets kapitalmål for ren kjernekapital.

Pilar 3 - Krav om offentliggjøring av finansiell informasjon

Pilar 3 bidrar til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av finansiell informasjon for å bidra til at ulike markedsaktører kan vurdere bankens risikonivå, bankens styring og kontroll med risikoene samt bankens kapitalisering. Banken offentliggjør beregningen av kapitalkravet, herunder spesifisering av risikovektet beregningsgrunnlag og ansvarlig kapital, samt gir en redegjørelse for styring og kontroll. Metoder banken bruker for å vurdere kapitalbehovet og rutiner for kontroll og styring av de ulike risikoer beskrives. Pilar 3-rapporten er tilgjengelig på bankens hjemmeside under www.spareskillingsbanken.no

Ledelsesmessig styring

Alle risikoområder blir regelmessig gjennomgått med bankens styre og rammer for risiko er bestemt og lagt på et forsvarlig nivå. Styret mottar månedlig rapport på overholdelse av regulatoriske krav og interne rammer. I dette ligger også løpende rapportering av markedsrisiko- og likviditetsrisiko for kontroll.

Banken har en risikokontrollfunksjon som sikrer at banken ivaretar sine forpliktelser etter gjeldende rammeverk og bankens vedtekter. Det er styrets vurdering at bankens risikokontrollfunksjon er tilpasset bankens størrelse og virksomhet på en god måte og at funksjonen har tilstrekkelig kapasitet og rett kompetanse. Banken kan vise til god kontroll og oppfølging uten vesentlige avvik og feil.

Kapitaldekning

<u>Eierandeler som skal konsolideres:</u>			2023	2022
Brage Finans AS			2,2 %	2,2 %
Verd Boligkreditt AS			9,5 %	11,3 %

Banken			Konsolidert	
2022	2023		2023	2022
		Ansvarlig kapital		
1.279.353	1.364.394	Opptjent egenkapital i form av tidl. års tilbakeholdte resultater	1.355.914	1.272.005
85.409	116.442	Revidert årsoverskudd fratrukket påregnelig skatt, gaveavsetn. mv	124.028	91.388
91.125	89.186	Fond for urealiserte gevinster	89.186	91.125
1.455.887	1.570.022	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1.569.128	1.454.518
-50.102	-183.117	Beholdning av ansvarlig kapital i finansielle selskap	-21.262	-20.893
-9.179	-9.710	Fradrag for forsv. verdsettelse ved bruk av virk. verdi på eiendeler	-9.989	-9.334
0	0	Overfinansiert pensjonsforpliktelse korrigert for utsatt skatt	0	0
-485	-247	Immaterielle eiendeler	-1.444	-1.655
-59.766	-193.074	Regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-32.695	-31.882
1.396.121	1.376.948	Ren kjernekapital	1.536.433	1.422.636
0	0	Annen godkjent kjernekapital	17.608	17.085
1.396.121	1.376.948	Kjernekapital	1.554.041	1.439.721
0	0	Tilleggskapital	23.480	21.689
1.396.121	1.376.948	Ansvarlig kapital	1.577.521	1.461.410
		Vektet beregningsgrunnlag		
0		Stater	0	0
2.396	22.099	Lokal og regional myndighet	29.811	7.790
104.805	155.234	Institusjoner	170.720	111.535
134.241	149.059	Foretak	339.003	295.082
485.273	424.874	Massemarked	601.656	646.821
3.309.158	3.598.518	Engasjement med pantesikkerhet i eiendom	4.382.898	3.990.784
45.557	87.692	Forfalte engasjementer	93.446	47.896
88.973	120.217	Høyrisiko engasjement	120.218	88.973
59.973	61.913	Obligasjoner med fortrinnsrett	84.139	72.014
127.368	105.798	Andeler verdipapirfond	105.921	127.487
486.891	175.807	Egenkapitalposisjoner	125.367	116.644
42.639	38.264	Øvrige engasjementer	41.710	45.485
4.887.274	4.939.475	Sum kredittrisiko etter standardmetode	6.094.889	5.550.511
386.490	437.557	Operasjonell risiko etter basismetode	461.056	405.555
0	0	Operasjonell risiko etter sjablongmetode	11.431	16.414
0	0	Markedsrisiko	0	0
0	0	Verdipapirisering	0	0
5.273.764	5.377.032	Sum risikovektet beregningsgrunnlag	6.567.376	5.972.480
26,5 %	25,6 %	Ren kjernekapitaldekning	23,4 %	23,8 %
26,5 %	25,6 %	Kjernekapitaldekning	23,7 %	24,1 %
26,5 %	25,6 %	Kapitaldekning	24,0 %	24,5 %

Kapitalkrav

Konsolidert

2023 2022

Pilar 1 krav	4,5 %	4,5 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	4,5 %	3,0 %
Motsyklisk kapitalbuffer	2,5 %	2,0 %

Gjeldende kapitalkrav til ren kjernekapital	14,0 %	12,0 %
Bankens Pilar 2-krav som skal utgjøres av ren kjernekapital *)	1,4 %	2,3 %
Sum krav til ren kjernekapital	15,4 %	14,3 %

Konsolidert ren kjernekapital	23,4 %	23,8 %
-------------------------------	--------	--------

Overskudd av ren kjernekapital	8,0 %	9,5 %
---------------------------------------	--------------	--------------

*) Bankens samlede Pilar 2-krav	2,5 %	2,3 %
hvorav ren kjernekapital	1,4 %	2,3 %
hvorav kjernekapital	1,9 %	0,0 %

Uvektet kjernekapital (Leverage Ratio)

2023 2022

Uvektet kjernekapital banken	11,7 %	12,4 %
Uvektet kjernekapital konsolidert	10,5 %	10,5 %

Note 27 Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne eller vilje til å overholde sine forpliktelser, og at stilte sikkerheter ikke dekker utestående fordringer. Bankens kredittrisiko påvirkes av den generelle økonomiske utviklingen og bankens håndverk ved innvilgelse og oppfølging av engasjementet.

Styring av kredittrisiko

Personkundemarkedet og mindre nærings-bedrifter er bankens primære satsningsområder, og banken har kun et begrenset antall store enkeltengasjementer. Som grunnlag for analyse og overvåking av kvaliteten i kredittporteføljen blir alle engasjement risikoklassifisert. Ved innvilgelse av lån legges det stor vekt på kundens tilbakebetalingsevne, adferd, samt stillet sikkerhet. Styret har gitt retningslinjer og fullmakter for innvilgelse av lån.

Styret gjennomgår løpende nye lån fordelt på risikoklasser og høyt samlet engasjement. Misligholdte engasjement samt de mest risikoutsatte engasjementene blir jevnlig rapportert til styret. Utlånene er fordelt på en slik måte at bransjerisiko anses som relativt lav. I henhold til misligholds- og risikoklassifiserings-rapporter har banken kun en moderat risiko for tapsføringer av vesentlig betydning på sine engasjementer. 79 % av bankens utlån er til personkundemarkedet, og boliglån vil fortsatt være hovedproduktet i bankens utlånsportefølje.

Risikoklassifiseringssystem

Det beregnes en misligholdssannsynlighet neste 12 måneder for den enkelte kunde basert på kjente data. For næringsengasjementer er dette regnskap og betalingshistorikk m.m. For privatpersoner er det betalingshistorikk, innskudd og utlån m.m.

Hele porteføljen klassifiseres månedlig og kundene gis en risikoklasse fra A-K, hvor A er best. Risikoklasse K består av lån som er misligholdt over 90 dager, lån med individuelle nedskrivninger og lån til selskaper/personer som er gått konkurs. Systemet muliggjør en overvåking av risikoutviklingen i utlånsporteføljen.

Modellene er også integrert i bankens saksgangssystem, og er en del av kredittvurderingen av kunder. Bankens prising av utlån skal normalt gjenspeile risikoen knyttet til engasjementet.

Sikkerhetsdekning er ikke hensyntatt i risikoklassifiseringen banken benytter.

	Risikoklasse	Misligholdssannsynlighet
Lav risiko	A - D	0,00 % - 0,75 %
Middels risiko	E - G	0,75 % - 3,00 %
Høy risiko	H - J	3,00 % =>
Problemengasjement	K	

Under følger oppstilling av bankens kredittengasjementer fordelt etter risikoklasser. Tabellene viser også maksimal kredittksporing. Det vises også til note 26 om kapitalbehov for bankens kredittrisiko.

Utlån til kunder fordelt etter risikoklasser

2023

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	6.973.839	173.072	19.263	7.166.174
Middels risiko	1.281.428	616.738	14.296	1.912.462
Høy risiko	220.086	295.269	49.285	564.640
Brutto balanseført verdi	8.475.353	1.085.079	82.844	9.643.276
Tapsavsetninger	-6.399	-14.086	-11.695	-32.180
Utlån til kunder	8.468.954	1.070.993	71.149	9.611.096

2022

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	6.915.965	232.408	18.588	7.166.961
Middels risiko	1.038.993	420.531	11.369	1.470.893
Høy risiko	101.634	240.726	22.858	365.218
Brutto balanseført verdi	8.056.592	893.665	52.815	9.003.072
Tapsavsetninger	-4.857	-11.800	-6.604	-23.261
Utlån til kunder	8.051.735	881.865	46.211	8.979.811

Ubenyttede kredittrammer fordelt etter risikoklasser

2023

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	607.193	1.070	500	608.763
Middels risiko	34.528	10.307	0	44.835
Høy risiko	3.122	4.534	4.701	12.357
Sum ubenyttede kreditter	644.843	15.911	5.201	665.955
Tapsavsetninger	-125	-96	-71	-292
Ubenyttede kreditter	644.718	15.815	5.130	665.663

2022

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	552.080	14.823	500	567.403
Middels risiko	28.975	5.829	14	34.818
Høy risiko	1.102	304	1.228	2.634
Sum ubenyttede kreditter	582.157	20.956	1.742	604.855
Tapsavsetninger	-218	-35	-4	-257
Ubenyttede kreditter	581.939	20.921	1.738	604.598

Finansielle garantier fordelt etter risikoklasser

2023

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	16.274	0	0	16.274
Middels risiko	1.018	1.019	0	2.037
Høy risiko	2.020	2.276	0	4.296
Sum garantier	19.312	3.295	0	22.607
Tapsavsetninger	-128	-25	0	-153
Garantier	19.184	3.270	0	22.454

2022

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	38.620	1.699	0	40.319
Middels risiko	9.732	325	0	10.057
Høy risiko	102	3.764	847	4.713
Sum garantier	48.454	5.788	847	55.089
Tapsavsetninger	-163	-43	-6	-212
Garantier	48.291	5.745	841	54.877

Belåningsgrad (LTV) for utlån med pant i fast bolig

	2023		2022	
	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent
<= 50 %	2.010.872	26 %	1.851.734	25 %
<= 60 %	1.428.292	18 %	1.143.433	16 %
<= 70 %	1.317.525	17 %	1.465.481	20 %
<= 80 %	1.574.122	20 %	1.473.010	20 %
<= 90 %	1.089.364	14 %	980.187	13 %
<= 100 %	257.604	3 %	280.061	4 %
> 100 %	184.576	2 %	169.440	2 %
Sum	7.862.354	100 %	7.363.345	100 %

Note 28 Renterisiko

Styring av renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulike gjenstående rentebindingstider.

Banken har ved årsskiftet 560,9 mill. kr i fastrenteinnskudd fra kunder hvorav 559,3 mill. kr har en gjenværende bindingstid på inntil tolv måneder. Banken har ingen utlån med fastrente til kunder.

Renteendring i markedet vil påvirke bankens rentemargin positivt ved stigende rente og negativt ved fallende rente. I en normal markedssituasjon vil renteendring likevel ikke påvirke rentemarginen i stor grad, ettersom banken i det alt vesentlige vil kunne foreta parallelle skift i rentenivået på innskudd og utlån.

Bankens obligasjonslån løper med flytende NIBOR-baserte 3 måneders renteaftaler, som gir en begrenset renterisiko.

Renterisikoen på bankens obligasjonsbeholdning gjenspeiler beholdningens gjenværende løpetid og tidspunkt for neste renteendring. Det meste av bankens verdipapirbeholdning har flytende rente og dette medfører normalt lav renterisiko. Renterisiko på obligasjonsbeholdningen følges regelmessig opp av styret.

Tidspunkt fram til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

31.12.2023	Uten rente- eksponering	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Kontanter og kontantekvivalenter	7.363	73.916	0	0	0	81.279
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjon	0	314.254	0	0	0	314.254
Utlån til og fordringer på kunder	0	1.651.060	7.960.036	0	0	9.611.096
Rentebærende verdipapirer	7.010	328.064	923.107	0	0	1.258.181
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstr.	345.309	0	0	0	0	345.309
Sum eiendeler	359.682	2.367.294	8.883.143	0	0	11.610.119
Innlån fra kredittinst. og fin. foretak	0	3.099	0	0	0	3.099
Innskudd og andre innlån fra kunder	0	2.060.350	5.202.156	414.755	1.794	7.679.055
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	13.676	693.000	1.640.000	0	0	2.346.676
Sum gjeld	13.676	2.756.449	6.842.156	414.755	1.794	10.028.830
Nettosum alle poster	346.006	-389.155	2.040.987	-414.755	-1.794	1.581.289

31.12.2022	Uten rente-eksponering	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Kontanter og kontantekvivalenter	8.243	73.962	0	0	0	82.205
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjon	0	465.404	0	0	0	465.404
Utlån til og fordringer på kunder	0	1.509.380	7.470.431	0	0	8.979.811
Rentebærende verdipapirer	2.289	99.179	1.061.090	0	0	1.162.558
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstr.	319.535	0	0	0	0	319.535
Sum eiendeler	330.067	2.147.925	8.531.521	0	0	11.009.513
Innlån fra kredittinst. og fin.foretak	0	4.199	0	0	0	4.199
Innskudd og andre innlån fra kunder	0	2.124.856	5.181.660	157.138	38.502	7.502.156
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	8.753	713.000	1.325.000	0	0	2.046.753
Sum gjeld	8.753	2.842.055	6.506.660	157.138	38.502	9.553.108
Nettosum alle poster	321.314	-694.130	2.024.861	-157.138	-38.502	1.456.405

Rentefølsomhet

Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven på 2 % vil være 3,0 mill kr. Dette er en reduksjon på 0,3 mill kr fra fjoråret.

Note 29 Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i valutakurser.

Banken har i løpet av 2023 avsluttet lånegarantier for valutilån slik at disse per 31.12.23 er kr 0. Bankens beholdning av reisevaluta utgjør 1,7 mill kr omregnet etter offisielle midtkurser 31.12.23

Note 30 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri forpliktelser og/eller ikke evner å finansiere økning i eiendeler, herunder ønsket vekst, uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av økte finansieringskostnader.

Styring av likviditetsrisiko

Spareskillingsbanken har som mål å holde en lav til moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt.

Styret har høyt fokus på bankens likviditet og likviditetssammensetning for å være best mulig rustet for å tilfredsstille gjeldende krav. Ved årsskiftet har banken innlån fra obligasjonsmarkedet på 2.347 mill. kr, og forfallene er jevnt fordelt over de neste årene. Innlånene har en samlet vektet gjennomsnittlig restløpetid på 2,1 år. Bankens innskuddsdekning er ved årsskiftet 79,6 % (83,3) av brutto utlån.

Det utføres jevnlige analyser for å synliggjøre bankens evne til å dekke løpende likviditetsbehov også under stress. Bankens likviditetsverdier har gjennom året ligget godt over interne og eksterne måltall.

Likviditetsreserven (LCR) utgjorde ved årsskiftet 164 % (206). Indikatoren for langsiktig, stabil finansiering (NFSR) utgjorde 147 % (146).

Banken har trekkrettighet i DNB på 150 mill. kr. I tillegg har banken mulighet til å overføre ytterligere deler av utlånsporteføljen til Verd Boligkreditt AS.

Likviditetsforfall

Spesifikasjon av kontantstrøm fra gjeldsposter fordelt etter forfallstidspunkt

31.12.2023	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Innlån fra kredittinst. og fin.foretak	3.099	0	0	0	3.099
Innskudd og andre innlån fra kunder	5.953.047	1.055.955	405.517	264.536	7.679.055
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	9.989	22.509	489.944	2.066.308	2.588.750
Sum gjeld	5.966.135	1.078.464	895.461	2.330.844	10.270.904
Finansielle garantikontrakter	1.546	1.925	1.467	17.669	22.607
Sum poster utenom balansen	1.546	1.925	1.467	17.669	22.607

31.12.2022	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Innlån fra kredittinst. og fin.foretak	4.199	0	0	0	4.199
Innskudd og andre innlån fra kunder	6.199.146	837.329	156.110	309.571	7.502.156
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	6.733	13.890	415.036	2.269.780	2.705.439
Sum gjeld	6.210.078	851.219	571.146	2.579.351	10.211.794
Finansielle garantikontrakter	616	555	4.462	49.456	55.089
Sum poster utenom balansen	616	555	4.462	49.456	55.089

Gjeld til kredittinstitusjoner uten forfall er plassert i intervallet "Inntil 1 måned"

Innskudd fra kunder som er uten bindingstid er plassert i intervallet "Inntil 1 mnd". Framtidige renteutbetalinger er ikke tatt med.

Obligasjonsgjelden er gruppert etter innløsningsdato, og framtidige renteutgifter er tatt med.

Note 31 Andre risikoforhold

Forretningsmessig og strategisk risiko

Konkurransesituasjonen, produkter og kundenes forventninger endres over tid og er vanskelig både å vurdere og anslå. Dette gir både muligheter og trusler knyttet til de planer som er lagt, og budsjett/prognoser vil naturlig nok ha en iboende usikkerhet.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Banken søker å begrense operasjonell risiko gjennom styring og kontroll ved etablering av gode kontrollrutiner, godt etablert rutineverk samt compliance- og risikofunksjon. Bankens virksomhet er relativt enkel da virksomheten er grunnleggende banktjenester som drives fra ett kontor og med få ansatte. Omfanget av operasjonelle hendelser har vært relativt liten.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i valuta, rente- og egenkapitalinstrumenter. Risikoen er knyttet til tap som følge av svingninger i markedspriser og kurser. Styret har etablert retningslinjer for hva som er akseptabel risiko på ulike delområder.

Markedsrisiko består av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Renterisiko er nærmere omtalt under note 28, og valutarisiko under note 29.

Aksjekursrisiko defineres som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til plasseringer i aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis. Styret har fastsatt rammer for de ulike aktivaklassene, og banken driver ikke handel med dette i vesentlig grad.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om risiko knyttet til klimaendringer som kan føre til økt kredittrisiko og finansielle tap for banken. Banken anser fysisk- og overgangsrisiko i utlån og finansielle plasseringer som høyst relevante. Fysisk risiko kan ha finansielle implikasjoner for virksomheter gjennom direkte skade på eiendeler og ha indirekte virkninger gjennom forstyrrelser av verdikjeden. Overgangsrisiko innebærer varierende grad av finansiell og omdømmerisiko for virksomheter i overgang til et lavutslippssamfunn. Vurdering av bærekraft og klimarisiko er blitt en integrert del av bankens kredittprosess.

Note 32 Andre forpliktelser

Tieto Evry ASA

Det ble i desember 2019 inngått en 5-års avtale på leveranse og drift av banksystemer. TietoEvry ASA leverer en løsningsportefølje med blant annet bankkontorløsninger, nettbank, antihvitvask og betalingsformidlingstjenester. TietoEvry ASA skal i tillegg levere drift av løsningene.

Note 33 Godtgjørelser og lignende

Banken har en godtgjørelsesordning som er i samsvar med bankens overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Godtgjørelsesordningen skal fremme god styring og kontroll med bankens risiko og den skal bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken ønsker ikke å gi incentiver for økt risikotaking, og har derfor en generell fastlønnsordning for alle ansatte. Bankens tillitsvalgte har også en fast, årlig godtgjørelse.

Styret har fastsatt et sett med resultatmål som utgjør grunnlaget for en bonusordning som omfatter alle ansatte. Bonusutbetaling skal være innenfor de grenser som reglene fastsetter for ekstrap betalinger i samsvar med Finanstilsynets rundskriv 2/2020 avsnitt 2.2. Bonus fordeles likt mellom de ansatte ut fra stillingsbrøk, og dette medfører at årlig bonus ikke kan utgjøre mer enn 1 1/2 månedslønn for den lavest lønnede i banken.

På grunnlag av måloppnåelse er det i regnskapet for 2023 avsatt kr. 28.000 pr. årsverk.

Adm. banksjef har avtale om 70 % lønn fra oppnådd pensjonsalder på 65 år og fram til fylte 70 år, se note 8. Ut over dette er det ingen avtaler som gir daglig leder, ledende ansatte eller noen av styrets medlemmer særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold/verv.

Lån til ansatte og styret var per 31.12.2023 på kr 180 mill. Ansattes lån ligger innenfor de rammer og løpetid og som gjelder for vanlige kundeforhold, og det er stilt sikkerhet for slike lån i samsvar med de krav som stilles i Finansieringsvirksomhetsloven § 2-15.

Vilkår for lån og garantier er ikke opplyst, ettersom disse er gitt på standard vilkår, eller på generelle vilkår som benyttes for ansatte.

Ledelse:	Utbetalt lønn	Andre godtgjørelser	Samlet godtgjørelse	Pensjonskostnad	Utlån per 31.12.2023
Adm. banksjef Kenneth Engedal	1.829	54	1.883	274	2.454
Ass. banksjef Arild Hobbesland	1.296	48	1.344	251	5.461
Leder salg og marked Lene Heia	951	45	996	129	3.886
Leder bedriftsmarked Morthen Askildsen	1.186	34	1.220	101	1.660
Leder personmarked André Fugledal	1.296	42	1.338	131	5.479
Leder sparing/plassering Svein Rune Aas	972	53	1.025	126	3.880
Økonomisjef Wenche Hageland	1.081	24	1.105	177	202
Sum ledelse	8.611	300	8.911	1.189	23.022

Styret:	Honorar	Utlån per 31.12.2023
Leder Hans Erdvik	200	3.000
Nestleder Øyvind Berntsen	125	29.038
Styremedlem Nina Torjesen	110	0
Styremedlem Marianne Føreland	110	3.779
Styremedlem Gøril Hannås	110	0
Styremedlem valgt av og blant de ansatte Nina Egedal Nilsen	110	2.115
Sum styret	765	37.932

Generalforsamling	Honorar	Utlån per 31.12.2023
Leder Åse Johnsen Drabløs	21	1
Espen Isak Egeland		2.011
Grete K Mølland		0
Hege Lorentsen		3.475
Ole Lunde		0
Rune Hillesund		0
Jon Arne Kallhovd		41
Kjetil Finnestad		5.273
Sissel Bente Pettersen		4.228
Anne Marit Thomassen		2.251
Robin Hansson		0
Aase Paulsen		0
Tore Heidenreich		0
Christine Alverberg		0
Terje Ø. Pettersen		0
Ole Hermansen		3.481
Auden Trønnes		2.418
Svein Rune Aas		
Espen Zachariassen		3.254
Frode Selstø		2.888
Sum generalforsamling	70	29.321

Sum lån øvrige ansatte	106.995
-------------------------------	----------------

Nøkkeltall

RESULTATANALYSE (i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital)	2023	2022
Renteinntekter og lignende inntekter	4,67	2,67
Rentekostnader og lignende kostnader	2,67	1,00
Netto renteinntekter	2,00	1,67
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,29	0,28
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	0,04	0,04
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	0,13	0,16
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	0,14	0,01
Andre driftsinntekter	0,00	0,00
Sum andre inntekter	0,52	0,41
Lønn og personalkostnader	0,54	0,48
Andre driftskostnader	0,54	0,49
Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	0,02	0,02
Sum driftskostnader	1,10	0,99
Resultat før tap	1,42	1,09
Kredittap på utlån, garantier mv og rentebærende verdipapirer	0,09	0,07
Resultat før skatt	1,33	1,02
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	0,29	0,20
Resultat før andre inntekter og kostnader	1,04	0,82
Andre inntekter og kostnader	0,00	-0,01
Totalresultat for regnskapsåret	1,04	0,81
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (NOK 1.000)	11.271.515	10.851.491

ANDRE NØKKELTALL

Lønnsomhet

Egenkapitalavkastning etter skatt	7,7 %	6,2 %
Kostnadsprosent ekskl verdipapirer	46,3 %	47,6 %

Soliditet

Egenkapital i % av forvaltningskapital	13,5 %	13,2 %
--	--------	--------

Likviditet

Likviditetsreserve - LCR	164 %	206 %
Langsiktig, stabil finansiering - NSFR	147 %	146 %

	2023	2022
Tap og mislighold		
Bokført tap i % av brutto engasjement	0,1 %	0,1 %
Brutto misligholdte lån (> 90 dager) i % av brutto engasjement	0,2 %	0,1 %
Brutto kredittforringede engasjement i % av brutto engasjement	0,7 %	0,5 %
 Vekst, innskuddsdekning, størrelse		
Endring forvaltningskapital	5,4 %	3,2 %
Endring forvaltningskapital inkl Verd Boligkreditt	5,2 %	4,8 %
Utlånsvekst i egne bøker	7,1 %	-0,1 %
Utlånsvekst inkl Verd Boligkreditt	6,5 %	2,4 %
Innskuddsdekning	79,6 %	83,3 %
Innskuddsdekning inkl Verd Boligkreditt	65,2 %	67,8 %
Innskuddsvekst	2,4 %	-0,1 %

Til generalforsamlingen i Spareskillingsbanken

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Spareskillingsbanken som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav, og gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi ble første gang valgt som revisor for Spareskillingsbanken før 1995 og har nå vært revisor i en sammenhengende periode på minst 29 år.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. *Verdsettelse av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2023.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdsettelse av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte og gjennomgikk vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- kalkulasjoner og metode som ble benyttet,

kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kredittap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn,
- ulike parametere som tapsgrad, nedbetalingsfaktorer, og scenarioer.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet og modellene som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til hver av disse segmentene.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens note 11, 17 og 27 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger.

- at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle,
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

Våre tester av kontrollene og utførte substanshandlinger ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen.

For utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet testet vi et utvalg. Vi vurderte realisasjonsverdien og kontantstrømmer som ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge nedskrivningsbeløpet. Vi utfordret de vurderinger ledelsen hadde gjort ved å intervju kredittmedarbeidere og ledelsen.

Vi sammenlignet realisasjonsverdien med ekstern dokumentasjon, som for eksempel takster, der dette var tilgjengelig. Resultatet av denne testingen viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløp. Videre testet vi om utlån med individuelle tapsavsetninger var riktig klassifisert og vurderte rimeligheten av de totale tapsavsetningene.

Virkningen av klimaendringer, herunder påvirkningen på individuelle avsetninger og modellavsetninger, ble diskutert med ledelsen. Våre diskusjoner med ledelsen omfattet også betydningen av den makroøkonomiske situasjonen for størrelsen på tapsavsetninger og verdien av pant.

Vårt arbeid omfattet også tester rettet mot bankens finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Banken benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale kjerne IT-systemer. Revisor hos de relevante service-organisasjonene ble benyttet til å evaluere design og effektivitet av- og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisor har i den forbindelse avgitt en ISAE 3402 type 2 rapport og rapport om revisjon av applikasjonskontroller og rapporter.

Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemene ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.

For å kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse, kapasitet og objektivitet og vi gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi gjennomførte også selv testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygget at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i, og beregningene som foretas av, bankens eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi leste også notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den

enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om iverksatte tiltak for å eliminere trusler eller iverksatte forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Kristiansand, 27. februar 2024
PricewaterhouseCoopers AS

Kai Arne Halvorsen
Statsautorisert revisor

Spareskillingsbanken

Postboks 216
4662 Kristiansand

Tlf 38 17 26 00
E-post post@spareskillingsbanken.no

Besøksadresse
Festningsgaten 11
4611 Kristiansand

www.spareskillingsbanken.no

spareskillings**banken**